

LAILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI kalmisto A 1992

Kertomus kaivauksesta rautakautisella polttokalmistolla

Museovirasto, arkeologian osasto / Jyri Saukkonen

ABSTRAKTI

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI 1992

Pk. 1131 10 KALANTI

x= 6749 10, y= 537 18, z= n. 18,8 - 20,8 (alareuna - laki)

Rautakautisen polttokalmiston kaivaus

Museovirasto/arkeologian osasto

Kaivauksenjohtaja: FK Jyri Saukkonen

Kodjalan Virilän Vainionmäessä jatkettiin 1986 aloitettua kalmisto A:n kaivausta etupäässä museoviraston koekaivausryhmän tutkimusvaroin. Suurin osa kaivajista oli varsinaissuomalaisia arkeologian harrastajia, jotka olivat paikallisten kansalaisopistojen arkeologian kurssin opiskelijoita.

Kalmisto koostui laajalti samantapaisesta tiheästä kiveyksestä kuin aiempina vuosina. Metallinetsimellä tutkittiin peltoa kalmistokumpareen hävitetyn eteläpuoliskon alueella ja tällöin löydettiin useita kalmistosta peräisin olevia esineitä. Kaivauksessa dokumentoitiin kaksi suljettua löytöä, joista toinen käsitti kaksi rautaveitsee ja toinen kilvenkupuran, keihäänkärjen, veitsen sekä eläimen hampaita. Muuhun löytöaineistoon sisältyy mm. tasavartinen solki, krapusoljen katkelma, miekan nuppi, arabialaisen rahan puolikas ja katkelma toisesta arabialaisesta rahasta, saviastianpaloja n. 7 kg, palanutta luuta n. 330 g sekä muutama hiiltynyt herne.

Löydöt: KM 27161:1 - 506

Ajoitus: merovingiaika

Tutkitun alueen laajuus: n. 98½ m²:n alueella tasokaivettiin

Tutkimuskustannukset: n. 66 000 mk

Tutkimusraportti: J. Saukkonen 27.1.1994 museoviraston arkeologian osaston top. ark.

Sisällys

1.	JOHDANTO	1
2.	PERUSTIEDOT KAIVAUSPAIKASTA	2
3.	KAIVAUSPAIKAN SIJAINTI JA ALUEEN TOPOGRAFIA	3
4.	KAIVAUSPAIKAN KUVAUS	3
5.	KAIVAUSALUE, KAIVAUSMENETELMÄ JA KAIVAUSTYÖN KULKU	3
6.	TUTKIMUKSET METALLINETSIMELLÄ	5
7.	KALMISTON RAKENTEESTA JA LÖYTÖJEN LEVINNEISYYDESTÄ KAIVAUSALUEELLA	6
8.	LÖYDÖT	7
8.1	Löytöjen laatu, määrä ja ajoitus	7
8.2	Suljetuista löydöistä/löytökeskittymistä	9
9.	TIIVISTELMÄ	10
	KAIVAJINA TYÖSKENNELLEET ARKEOLOGIAN HARRASTAJAT	11
	NEGATIIVILUETTELO	12
	DIALUETTELO	14
	KARTTALUETTELO	16
	KARTAT	17
	VALOKUVAT	32

1. JOHDANTO

Museoviraston arkeologian osasto jatkoi 1986 aloitettua Laitilan kaupungin Kodjalan kylän Virilän Vainionmäen kalmiston A, polttokalmiston, kaivausta 1.-18.6.1992. Kenttätöypäiviä kertyi 14.

Kaivauksenjohtajana toimi allekirjoittanut, piirtäjänä fil.yo. *Tapio Suhonen* ja tutkimusavustajana fil.yo. *Kirsi Valkama* (o.s. Laine). Kaivajina oli 15 varsinaissuomalaista arkeologian harrastajaa, joista on luettelo s:lla 11. Museoviraston arkeologian osastolta kaivaukseen osallistuivat kaivajina seuraavat henkilöt: va. toimistopäällikkö *Paula Purhonen* (8.-18.6.), tutkija *Tuula Heikkurinen-Montell* (1.-5.6.), arkistonhoitaja *Leena Söyrinki-Harmo* (8.-12.6.) ja tutkija *Helena Ranta* (15.-17.6.). Kaivauksella kävivät metallinetsintä käyttämässä, kuten edellisenä vuonnakin, turkulaiset arkeologian harrastajat *Matti Eloranta* ja *Heimo Kumlander* 9.6.

Kaivajina toimivat arkeologian harrastajat olivat Uudenkaupungin, Mynämäen ja Laitilan kansalaisopistojen opiskelijoita. He olivat osallistuneet talvella kansalaisopiston arkeologian kurssille, ja kaivajana työskentely palkatta kuului kurssiohjelmaan. Yksittäiset harrastajat eivät kuitenkaan yleensä työskennelleet kaivauksella joka päivä, joten päivittäinen kaivajamäärä jäi keskimäärin selvästi alle 15:n. Harrastajien opettajana kaivauksella toimi arkeologian kurssin opettaja FK *Eeva Raike* Turusta. Yhteyshenkilönä kansalaisopistoihin toimi Uudenkaupungin kansalaisopiston rehtori *Jukka Tamminen*. Allekirjoittanut oli pitänyt esitelmän kaivauspaikasta ko. harrastajille Uudenkaupungin kansalaisopiston järjestämässä tilaisuudessa kaivauspaikan vieressä sijaitsevassa Kodjalan koulussa 21.5.

Kaivauksen kokonaiskuluiksi 1992 tuli n. 66000 mk; summa koostuu kaivauksen 1992 kenttätöykuluista, kaivauksen 1991 jälkityökuluista, jotka tehtiin 1992 sekä piirtäjän osuudesta vuoden 1992 jälkitöistä. Rahoitus oli järjestetty edellisvuosien tapaan: kaivauksenjohtajan, piirtäjän ja tutkimusavustajan menot, sekä maasto- että jälkitöiden osalta, maksettiin museoviraston koekaivausryhmän budjetista. Edellä luetellut museoviraston henkilökuntaan kuuluvat kaivajat olivat kaivauksella omilla matkarahoillaan; kulut heidänkin osalta sisältyvät edellä mainittuun summaan. Arkeologian harrastajat työskentelivät palkatta.

Edellisvuosien tapaan kaivauspaikalla järjestettiin 12. kesäkuuta paikkakuntalaisille kaivauksen esittelytilaisuus, joka kuului Laitilan munamarkkinoiden ohjelmistoon. Tilaisuuden ideoija oli Laitilan kulttuurisihteeri *Jukka Vehmas*, kuten aiempinakin vuosina. Ylei-

söä paikalla oli suurinpiirtein yhtä paljon kuin ennenkin. Vuonna 1991 tehdyistä aiempien vuosien löytöjä koskevista kuvapaneeleista tehtiin jälleen näyttely taukotilaan, Kodjalan koulun eteisaulaan (ks. kaivauskertomusta 1991, s. 1).

2. PERUSTIEDOT KAIVAUSPAIKASTA

Kylä: Kodjala (Kotjala)

Tilat ja maanomistajat:

- RN:o 14:27, omist. Pekka Niela, os. Kodjala, 23800 LAITILA, puh. 922-55228.
- RN:o 14:26 Pallokenttä, omist. Laitilan kaupunki, os. Kaupungintalo, Keskuskatu 30, 23800 LAITILA, puh. 922-51700.

Kiinteistötunnukset: 400-410-0014-0027
400-410-0014-0026

Peruskartta 1:20 000: 1131 10 KALANTI

Kalmiston peruskoordinaatit: x= 6749 10
y= 537 18
z= n. 18,8-20,8 (alareuna-laki)¹

Kaivauslöydöt 1992: KM 27161:1-506 (diar. 10.7.1992)

Aiemmat löydöt:

KM 22964:1-45	(diar. 7.11.1985)
KM 23274:1-316b	(diar. 10.9.1986)
KM 23593:1-302	(diar. 23.6.1987)
KM 24389:1-356	(diar. 7.10.1988)
KM 24751	(diar. 6.8.1989)
KM 24834:1-384	(diar. 15.9.1989)
KM 25636:1-183	(diar. 30.6.1990)
KM 26563:1-270	(diar. 16.8.1991)

Aiemmat kenttätutkimukset:

- Matti Bergström ym. 1985, tarkastus (Bergströmin kertomus)
- Matti Bergström, Juha Lauren, Timo Jussila & Tuula Heikkurinen-Montell 1986, fosfaattinäytteiden otto polttokalmiston ympäristöstä (kartta 1:500 ja muistiinpanot fosfaattinäytekuopista kaivauskertomuksen 1986 liitteenä)
- Museovirasto, esihistorian toimisto/Jyri Saukkonen 1986-91, kaivauksia

Muut tutkimukset ja kertomukset:

- Tuula Auer, Kaksi konservointikertomusta vuodelta 1987 (toinen koskee löytöjä KM 22964 ja 23274 ja toinen löytöjä 23593). Esihist. toimiston top. arkisto.
- Pirjo Jussila, Makrofossiilianalyysi kaivauksen 1986 maanäytteistä (luettelo vuodelta 1987 kaivauskertomuksen 1986 liitteenä).
- Tuija Jantunen, fosfaattinäytteiden analyysi (taulukko vuodelta 1986 kaivauskertomuksen 1986 liitteenä).

¹Kalmiston alareunan ja laen korkeudet poikkeavat hieman siitä, mitä on esitetty aiemmissa kertomuksissa. Oheiset luvut on mitattu kaivauskertomuksessa 1987 s:lla 33 olevan pintavaaituskartan koordinaattipisteistä 499/188 ja 500/202,50, ja ne ovat tarkemmat kuin aiemmin esitetyt luvut. Ks. myös alaviitettä s:lla 3.

Julkaisut: Jyri Saukkonen: Museoviraston kaivaukset Kodjalassa. Varelia 2/89. Åbo Akademiens kopieringscentral. S. 25-29.

3. KAIVAUSPAIKAN SIJAINTI JA ALUEEN TOPOGRAFIA

Ks. kaivauskertomusta 1986, s. 4-5. - Ks. myös oheisen kaivauskertomuksen tiekarttaotetta s. 17, peruskarttaotetta s. 18 ja osayleiskarttaa s. 19.

4. KAIVAUSPAIKAN KUVAUS

Ks. kaivauskertomusta 1986, s. 7-9. - Ks. myös oheisen kaivauskertomuksen osayleiskarttaa s. 19.

5. KAIVAUSALUE, KAIVAUSMENETELMÄ JA KAIVAUSTYÖN KULKU¹

(osayleiskartta s. 19; kartta kaivettujen kerrosten määrästä kaivausalueen eri osissa s. 20; työkuvat: kuvat 15-17 s. 36-37; F 92440, 92453, 92461-462; diat 27147-153)

Ruuduista 500-506/188-195 vaaittiin kaivauksen alussa loppuun taso 4, jota ei ehditty vaaita kokonaan 1991 (ks. kaivauskertomusta 1991, s. 3); tason 4 tasokartta on piirretty puhtaaksi oheiseen kertomukseen (s. 28).

Kaivausta tehtiin kalmistokumpareella kahdella erillisellä alueella. Toinen alue käsitti edellä mainitut ruudut 500-506/188-195; tämän alueen kaivaminen oli aloitettu 1990, ja 1992 siitä kaivettiin kaksi kerrosta, 5.-6. kerros, ja alue kaivettiin pohjaan. Alueen laajuus oli n. 37 m². Toinen alue käsitti ruudut 500-507/200-209; tämä alue avattiin 1992, alueesta kaivettiin kolme kerrosta, 1.-3. kerros, ja aluetta ei kaivettu pohjaan. Lisäksi tältä alueelta kaivettiin yksi suljettu löytö pois, jolloin löydön osalta jouduttiin kaivamaan 4. kerroksen syvyydelle asti. Alueen pinta-ala oli n. 61½ m². Kaivausalueiden laa-

¹ Kaivauskertomuksen yleiskarttana on uusittu osayleiskartta, joka on täsmällisempi kuin aiemmat yleiskartat/osayleiskartat. Karttapohjana on käytetty osittain yleiskarttaa 1986, osittain osayleiskartta perustuu kaivauksen 1993 aikana tehtyyn uusintakartoitukseen, joka kattoi osayleiskartalla olevan kalmistokumpareen lähiympäristön ja osia osayleiskartan ulkopuolisista alueista. Oheisen kertomuksen osayleiskartassa kaivausalueiden tarkka sijainti, laajuus ja pohjois-etelä -suunta sekä muutkin kartan piirteet poikkeavat hieman aiemmista yleiskartoista/osayleiskartoista. Aiemmillä yleiskartoilla/osayleiskartoilla esim. pohjoisnuoli on ollut karttapohjoiseen alkuperäisen v:n 1986 yleiskartan tekijän Jorma Lemmetin toimesta, kun taas tasokartoissa on ollut neulapohjoinen perustuen Matti Bergströmin toimesta tehtyyn fosfaattinäytteiden otton koordinaatistoon (ks. kaivauskertomusta 1986, s. 3 ja 9 sekä kertomuksen liitteenä olevaa fosfaattinäytteiden ottoon liittyvää karttaa 1:500). Oheisen kertomuksen kaikissa kartoissa on edellä mainittu neulapohjoinen. Aiemmillä yleiskartoilla/osayleiskartoilla kalmistokumpareen pohjoispuolella olevat pururadat ja viljelystien haara ovat täysin nurmettuneet eivätkä erotu enää maastossa. Myös aiemmillä yleiskartoilla ja osayleiskartoilla kalmistokumpareella oleva korkeusluku 20.67 on jätetty pois, ks. alaviitettä s:lla 2.

juus oli yhteensä siis n. 98½ m². Molemmat alueet ulottuivat kalmistokiveyksen ja/tai äärimmäisten löytöjen ulkopuolelle.

Kaivausmenetelmä, kaivauksen dokumentointi, koordinaatisto ja kiintopiste on selostettu jo kaivauskertomuksessa 1986 (s. 9-11), eikä niihin puututa enää tässä, koska 1992 toimittiin pääpiirteissään edellisten vuosien tapaan, noudatettiin samaa koordinaatistoa ja käytettiin samaa kiintopistettä. Mainittakoon kuitenkin, että molempien 1992 kaivettujen alueiden löydöttömiä reunaosia kaivettiin lapioilla.

Löytöjen talteenoton osalta on syytä kiinnittää huomiota kuitenkin seuraaviin seikkoihin. Kuten kaivauskertomuksessa 1987 s:lla 5 sanotaan, vuonna 1987 oli mahdollisuus kiinnittää huomiota pieniinkin löytökeskittymiin, vastoin kuin vuonna 1986, jolloin kalmistoa alettiin kaivaa (ks. myös kaivauskertomusta 1986, s. 16). Pienilläkin löytökeskittymillä tarkoitetaan ennen muuta saviastianpaloja ja palanutta luuta käsittäviä keskittymiä, jolloin raja keskitymän ja "ei-keskitymän" välillä on ollut subjektiivinen (ks. kaivauskertomusta 1988, s. 11). Aiemmissa kertomuksissa selostetaan myös keskittymiä, jotka käsittävät pieniä esineiden katkelmia tai esineitä. Näiden selostuksilla ei ole sinänsä ratkaisevaa merkitystä, koska kaikista esineistä ja esineiden katkelmista, jotka eivät ole löytyneet vasta seulasta, on mitattu säännöllisesti koordinaatit ja otettu vaaitusluku, ja nämä tiedot ovat pääluettelossa. Monista seulottaessa löytyneistä esineistäkin on saatu löytökohta tietoon tarkemmin kuin kaivausruudun (m²) tarkkuudella. Sen sijaan on huomattava, että pelkästään saviastianpaloista ja palaneesta luusta mahdollisesti koostuviin keskittymiin ei vuosien kuluessa ole pystytty kiinnittämään säännöllisesti huomiota. Esim. kaivauksessa 1992 otettiin erikseen talteen vain yhdestä kohdasta palanutta luuta (KM 27161:169) ja toisesta kohdasta pari saviastian reunapalaa (:291-292). Ko. palaneelle luulle mitattiin koordinaatit, koska luunpalojen joukossa on useita poikkeuksellisen isoja paloja. Saviastianpaloille mitattiin koordinaatit, koska :292:lla luetteloitu pala on poikkeuksellisen kookas. Lisäksi otettiin talteen erikseen löydöt kookkaan kiven alta, kalmiston pohjasta (:486, ks. s. 6-7).

Kalmiston pohjaan kaivettujen alueiden täyttöä kalmistokivillä ja -maalla jatkettiin, mutta mitään osaa kaivetuista alueista ei ole vielä entisöity valmiiksi. Kaivauksen päätteeksi kaivausalue peitettiin rakennusmuovilla edellisvuosien tapaan.

Harrastajat olivat hyviä kaivajia, ja kaivaus edistyi heidän ansiostaan ripeästi. Löytöjä kertyikin paljon enemmän kuin minään aiempina vuonna.

6. TUTKIMUKSET METALLINETSIMELLÄ

Kaivauspaikalla vierailivat 9.6. turkulaiset arkeologian harrastajat *Matti Eloranta* ja *Heimo Kumlander* metallinetsimen kanssa, kuten vuotta aiemminkin (ks. kaivauskertomusta 1991, s. 4-6).

Metallinetsimellä tutkittiin tällä kertaa pelto sillä alueella, missä kalmistokumpareen 1985 hävitetty eteläpuolisko on sijainnut. Edellisenä vuonna etsin oli hälyttänyt pellon reunassa kyseisellä alueella, mutta pellolla ei voitu tällöin ryhtyä lähempiin tutkimuksiin kasvan oraan vuoksi. Vähäisessä määrin tutkittiin nyt peltoa myös kalmistokumpareen hävitetyn puoliskon reunojen ulkopuolella. Metallinetsimellä tutkittu peltoalueella ei kasvanut vilja, mutta se oli äestetty. Kyseinen kalmistokumpareen hävitetty eteläpuolisko on merkitty kaivauskertomusten yleiskartoille, ja kumpareen eteläpuoliskon hävityksestä ja hävitetyn puoliskon laajuudesta on tietoja tarkastuskertomuksessa 1985 ja kaivauskertomuksessa 1986, s. 7-9.

Pellosta löydettiin metallinetsimen avulla tai sen käytön yhteydessä löydöt KM 27161:499-506, joista :499-505:n löytökohdat on merkitty kertomuksen s:lla 31 olevalle kartalle. Kuten kartasta näkyy, löydöt keskittyvät kalmistokumpareen jäljellä olevaa osaa kiertävän viljelystien (traktoriuran) tuntumaan. Löydöt ovat selvästikin sijainneet alunperin kalmistokumpareen 1985 hävitetyllä eteläpuoliskolla, kuten 1991 metallinetsimen avulla kalmistokumpatta kiertävästä tilustiestä (traktoriurasta) tavatut löydöt 26563:229-270, ja pudonneet siis maahan, kun kumpareen maa-ainesta on lastattu vietäväksi pois (ks. myös kaivauskertomusta 1991, s. 5).

Metallinetsimen avulla löydetty löydöt käsittivät 1992 mm. arabialaisen hopearahan katkelman (:499), tasavartisen soljen (:500) ja miekan nupin (:502). Etsimellä löydettiin siis huomattavia esineitä, kuten vuonna 1991 (ks. kaivauskertomusta 1991, s. 4-5). Yhtä etsimen hälyttämää kohtaa pellossa kaivettaessa löydettiin esinelöytöjen lisäksi palanutta savea (:506). On hyvin luultavaa, että pellossa on edelleen sellaisia löytöjä, joita ei voida löytää metallinetsimellä. Peltoon saattoi jäädä myös sellaisia esinelöytöjä, jotka olivat syvemmällä kuin mitä etsin hälyttää (ks. etsimestä ja sen tasosta kaivauskertomuksesta 1991, s. 4).

Kalmistokumpareen hävitetyltä eteläpuoliskolta ovat peräisin löytöjen KM 27161:499-506 ja 26563:229-270 lisäksi KM 22964:1-45, 23274:314 ja 25636:151-183; lueteltuihin löytöihin ei ole laskettu mukaan eri vuosina kalmistokumpareta hävitettäessä syntyneestä profiilileikkauksesta löydettyjä löytöjä (ks. myös kaivauskertomusta 1991, s. 5).

7. KALMISTON RAKENTEESTA JA LÖYTÖJEN LEVINNEISYYDESTÄ KAIVAUSALUEELLA

(*tasokartat s. 22-30, kuvat 1-5 s. 32-33, diat 27128-132*)

Ruutujen 500-507/200-209 alueella, jota alettiin kaivaa 1992 ja josta kaivettiin kolme kerrosta (1.-3. kerros), oli kahdella erillisellä alueella, tason 1 (pintatason) päällä, sekundaarista, saviperäistä maata. Toisen alueen yhteydessä oli myös sekundaarisia kiviä, joiden koko vastasi kalmistokiveyksen yleistä kivien koko. Kyseiset savimaa-alueet ja kaivausruudut, joista sekundaariset kivet poistettiin piirtämättä kiviä kartoille, on merkitty kaivauskertomuksen s:lla 21 olevalle kartalle. Tasokartoille (s. 22, 24, 26) on merkitty myös neljä kookasta sekundaarista kiveä, jotka eivät ole alkuperäisillä paikoillaan; ko. kivet sijaitsivat kalmistokumpareen ja kaivausalueen pohjoisreunalla ruuduissa 505/200 ja 506-507/200-203.

Kalmiston rakenteen kannalta varteenotettavia ovat seuraavat seikat, jotka poikkeavat suureksi osaksi siitä, mitä on havaittu aiempina vuosina muissa osissa kalmistoa. Mainittujen ruutujen 500-507/200-209 alueella oli tutkituissa 1.-3. kerroksessa (tasokartat s. 22-27, kuvat 1-3 s. 32, diat 27128-131) melko laajalti samankaltaista tiheää kalmistokiveystä ja kiveyksen välissä tummaa noensekaista kalmistomaata kuin aiemmin tutkituissa osissa kalmistoa. Kalmistomaa oli kuitenkin luontaisen maan sekaista kaivausalueen ja siis myös kalmistokumpareen reunaosissa/reunaosien tuntumassa, eikä kalmistomaan ja luontaisen maan eroa havaittu selvärajaisesti. Kalmistokumpareen ja kiveyksen alaosassa ei ollut myöskään muina vuosina havaittua selvärajaista kalmistokiveyksen reunaa. Tiheä kiveys rajautui mainituissa kerroksissa kuitenkin melko selkeästi, mutta päättyi, etenkin tasoissa 2 ja 3 (tasokartat s. 24-27, kuvat 2-3 s. 32, diat 27129-131), jo kumpareen rinteessä. Lisäksi löytöjä tuli kaikista kolmesta kerroksesta laajalti myös ulko- eli alapuolelta tiheän kiveyksen.

Ruutujen 500-506/188-195 alueella oli kiviä enää hyvin vähän kaivetuissa kahdessa alimmassa eli 5. ja 6. kerroksessa (tasokartat s. 29-30, kuvat 4-5 s. 32-33, dia 27132). 5. kerroksessa oli jo laajalti koskematonta pohjamaata. Kalmiston pohjassa ei havaittu alueella jälkiä esim. vanhasta maatuneesta turvekerroksesta, kuten ei ole havaittu aiempinaakaan vuosina. Tason 6 eli pohjatason kartalle (s. 30) on merkitty kahdeksan pohjaan kaivettua tummaa läikkää, ja kuten tason 5 tasokartasta (s. 29) näkyy, suurin osa läikistä on alueella, joka on ollut tasossa 5 koskematonta pohjamaata. Tämä seikka voi johtua siitä, että alue näytti erilaiselta aamulla kuin myöhemmin päivällä, kun aurinko oli kuivattanut yön jäljiltä kostean hiekan; läikkiiä ei ole esim. havaittu piirrettäessä tason 5 karttaa. Alueelta kaivettiin myös neljä tason 6 eli pohjatason kartalle (s. 30) merkittyä kiven

alustaa. Ruuduissa 503-504/194-195 sijainneen ison kiven alta löytyi saviastianpaloja (KM 27161:486), mutta muiden kolmen kiven alla ei ollut löytöjä.

8. LÖYDÖT

8.1 Löytöjen laatu, määrä ja ajoitus

Löytöjä kaivauksessa saatiin seuraavasti (KM 27161:1-506):

Koruja ja koristeita (pronssia, jollei toisin mainita):

- tasavartinen solki :500
- krapusoljen katkelma :338
- soljen neula, rautaa :33
- rannerenkaan katkelma :152
- ketjun katkelmia 3 kpl :109, 255, 395
- ketjun lenkkejä 2 kpl :213, 354
- helmiä, lasia 3 kpl :89, 357, 358 (:357 *in situ*: kuvat 18-19 s. 37, F 92472, diat 27154-155)
- helmen katkelma, lasia :359

Aseita (rautaa):

- miekan nuppi :502
- kilvenkupura :310 (*in situ*: kuva 10 s. 34 ja kuvat 15-16 s. 36; F 92448-451, 92453, 92461-462, 92464; diat 27138-140, 27147-151; *silmämääräisesti kutakuinkin löytöasentoonsa ja -korkeudelleen asetettuna*: kuva 12 s. 35; F 92457, 92459; dia 27143)
- keihäänkärki :313 (*in situ*: kuvat 11-14 s. 35-36 ja kuva 17 s. 37; F 92454, 92456-457, 92459, 92469; diat 27141-146, 27152-153)

Työvälineitä (rautaa):

- veitsiä 3 kpl :201, 202, 314 (:201 ja :202 *in situ*: kuvat 6-8 s. 33-34; F 92442, 92444; diat 27133-135; :314 *in situ*: kuvat 11-12 s. 35; F 92454, 92456-457, 92459; diat 27141-143)
- vesurin terä :30 (huom! löydettiin kutakuinkin kalmiston reunan kohdalta, heti turpeen alta, paikasta, jossa ehkä sekundaarista maata)

Muita pronssiesineitä tai -esineiden katkelmia:

- pronssilevyn katkelma :275
- (määrittämättömien) pronssi-esineiden katkelmia 6 kpl :4, 43, 44, 58, 274, 355
- sulanutta pronssia 2 kpl/9½ g :356, 501

Muita rautaesineitä tai -esineiden katkelmia:

- niittejä 4 kpl :142, 236, 504, 505
- niitin kanta :503
- naula :176
- rautavarras tai -vartaan katkelma :245
- (määrittämättömiä) rautaesineitä tai -esineiden katkelmia 5 kpl :45, 117, 191, 222, 266

- rautalevyn katkelmia 13 kpl :87, 88

Muita esineitä tai esineiden katkelmia:

- arabialaisen rahan puolikas, hopeaa :492
- arabialaisen rahan katkelma, hopeaa :499
- kivikiekkoja 2 kpl :143, 249
- (määrittämätön) kiviesineen katkelma :131
- savikiekon katkelma :71
- saviesineen katkelma, ehkä savikiekosta :46
- saviesineen katkelmia ? 7 kpl :47, 72, 96, 153, 223, 233, 320
- palanutta savea/saviesineen katkelma :79

Muita löytöjä (alle 1 g:n painoiset laskettu ½ g:n suuruisina):

- saviastianpaloja 4823 kpl/6977½ g
 - reunapaloja 94 kpl/609½ g
 - pohjapaloja 15 kpl/163½ g:120, 146, 154, 164, 167, 180, 186, 197, 271, 301, 331, 465, 466
 - kylkipaloja 4714 kpl/6204½ g
- koristettuja paloja 8 kpl/24½ g
 - koristettuja reunapaloja 4 kpl/16½ g :90, 289, 290, 291
 - koristettuja kylkipaloja 4 kpl/8 g :101, 296, 426
- koristeettomia paloja 4815kpl/6953g
 - koristeettomia reunapaloja 91 kpl/593 g
 - koristeettomia pohjapaloja 15 kpl/163½ g:120, 146, 154, 164, 167, 180, 186, 197, 271, 301, 331, 402, 465, 466
 - koristeettomia kylkipaloja 4709 kpl/6196½ g
- koristeettomia saviastian pohja?paloja 2 kpl/7½ g :159, 272
- koristeettomia saviastian kylkipaloja? 1 kpl/½g :38
- koristeettomia saviastianpaloja/palanutta savea 2 kpl/½ g :132
- palanutta savea/saviastian kylkipala? :241
- palanutta savea 164 kpl/337 g
- rautakuonaa 4 kpl/458 g :15, 304, 463, 496
- kuonaa 2 kpl/16 g :40, 140
- kuonaa/palanutta savea 1 kpl/2 g :398
- piitä 2 kpl/2 g:55, 307
- kvartssia 5 kpl/25 g :61, 130, 243, 438
- palanutta luuta 914 kpl/330½ g
- palanutta? luuta 1 kpl/½ g :108
- palamatonta luuta 11 kpl/11 g :171, 239, 309
- eläimen luuta 4 kpl/2 g :312
- eläimen hampaita ja hampaiden katkelmia yht. 67 kpl/258 g :29, 57, 75, 100, 151, 200, 205, 299, 311, 387, 457, 468, 485, 489 (:299 *in situ*: kuva 9 s. 34, F 92446, diat 27136-137; :311 *in situ*: kuva 10 s. 34 ja 15-16 s. 36; F 92448-451, 92453, 92461-462, 92464; diat 27138-140, 27147-151)
- hampaan juuria 1 kpl/½ g :42
- hiiltyneitä herneitä 4 kpl/1½ g :104, 124, 498
- (määrittämättömiä) vaaleapintaisesta aineksestä koostuvia kappaleita 6 kpl/1 g :139, 141

Löydöt ovat - pintapuolisen tarkastelun perusteella - merovingiaikaisia, kuten aiempienkin vuosien löydöt.

Kalmistosta tavattiin kaivauksessa vain muutamia aivan selvästi moderneja löytöjä, joita ei ole luetteloitu. Nämä löydöt ovat: pyöreä rautalevy ruudun 504/202 1. kerroksesta, reiällinen pyöreä rautalevy ruudun 504/205-206 1. kerroksesta ja kaksi posliiniastian palaa ruudun 506/200 1. kerroksesta. Modernit löytöjen vähäinen määrä ja niiden löytymisen turpeen alaisesta 1. kerroksesta viittaavat siihen, että ruutujen 500-507/200-209 alueilla kalmistokerros on säilynyt varsin koskemattomana (ks. modernien löytöjen suhteen myös myös kaivauskertomusta 1987 s. 11, kaivauskertomusta 1988 s. 11 ja kaivauskertomusta 1989 s. 9).

8.2 Suljetuista löydöistä/löytökeskittymistä

Kaivauksella dokumentoitiin seuraavat kaksi suljettua löytöä:

1) Löytö käsittää kaksi rautaveitseeä, KM 27161:201-202, jotka löytyivät ruudun 501/204 2. kerroksesta. Veitset olivat löydettyinä aivan päällekkäin samansuuntaisesti, kiinni toisissaan. Veitsiin ei myöskään liittynyt minkäänlaisia kivirakennelmia tms., eikä niiden yhteydessä ollut muita löydöksiä. Ks. löydön osalta myös päälueetelun tietoja. (Kuvat 6-8 s. 33-34; F 92442, 92444; diat 27133-135.)

2) Numeroilla KM 27161:310-314 luetteloitu löytö käsittää kilvenkupuran (:310), keihäänkärjen (:313), veitsen (:314), eläimen hampaita (:311) sekä hampaiden joukossa ollutta eläimen luuta (:312). Löytö oli ruutujen 500/204-205 alueella, 3.-4. kerroksessa. Löytö oli n. 53 x 26 cm:n laajuisella alueella, kun ajatellaan löytö in situ mahdutetuksi pienimpään mahdolliseen säännöllisen muotoiseen nelikulmaiseen tilaan; kauimpana toisistaan olivat keihäänkärjen ja veitsen kärjet. Löytöön ei liittynyt minkäänlaisia kivirakenteita tms. Esineiden alueelta löydettiin - ilmeisen satunnaisesti ilman yhteyttä esineisiin - vain kolme palaa palanutta luuta, jotka on luetteloitu ruutujen 500/204 ja 500/205 3. kerroksesta löytyneen muun palaneen luun kanssa yhteen (:319, 322). Ensimmäisenä löydöstä tuli näkyviin kilvenkupura. Kupuran saamiseksi pois sen vierestä jouduttiin ottamaan pois kiviä. Keihäänkärki ja veitsi eivät tulleet vielä tällöin näkyviin. Keihäänkärjestä paljastui vasta myöhemmin kiven alta putken pää tehtäessä tason 3 kalmistokivien pohjavaaitusta kaivauksen lopussa. Veitsi paljastui kaivettaessa keihäänkärkeä esiin. Koska löydön kaikki esineet eivät olleet yhtäaikaan näkyvissä löytöpaikoillaan, kilvenkupura asetettiin kivien avulla silmämääräisesti kutakuinkin löytöasentoonsa ja -korkeudelleen keihäänkärjen ja veitsen ollessa in situ, jotta kaikki esineet saatiin samaan kuvaan. Kei-

häänkärki kaivettiin löydöstä viimeiseksi pois. Ks. löydön osalta myös pääluettelon tieto- ja. (Kuvat 10-17 s. 34-37; F 92448-451, 92453-454, 92456-457, 92459, 92461-462, 92464, 92469; diat 27138-153.)

Kaivauksella ei dokumentoitu muita merkittäviä löytökeskittymiä, ks. keskittymien dokumentoinnin suhteen s. 4.

9. TIIVISTELMÄ

Virilän Vainionmäen kalmisto A:n kaivaus 1992 oli löytöjensä (so. pääluettelon alanumeroiden määrän) perusteella antoisin kaikista tähänastisista kaivausvuosista. Ansio tästä kuuluu kaivajina työskenneille arkeologian harrastajille. Kalmiston rakenteen, eli kalmiston reunan sekä löytöjen levinneisyyden suhteen, saatiin uutta tietoa. Kaivauksessa löydettiin myös kaksi suljettua, esineistä koostuvaa, löytöä. Ne ovat hyvä lisä aiempien vuosien löytöihin. Yksittäisistä esinelöydöistä tärkeimpiä ovat arabialaisen rahan puolikas (KM 27161:492) ja toisen arabialaisen rahan katkelma (:499). On myös mainittava, että tänäkin vuonna, kuten 1991, kalmiston 1985 hävitetyn eteläpuoliskon löytöaineistoa saatiin lisää talteen metallinetsimellä yhteistyössä arkeologian harrastajien kanssa. Tähän mennessä löydetyt kalmiston löydöt ovat - pintapuolisen tarkastelun perusteella - mero-vingiaikaisia, eivätkä kesän 1992 löydöt muuttaneet ajoitusta. Kaivauksia on jatkettu 1993.

Helsingissä 27.1.1994

Jyri Saukkonen

FK

KAIVAJINA TYÖSKENNELLEET ARKEOLOGIAN HARRASTAJAT

Ampuja, Riitta	Viikaistenkatu 12, 23500 UUSIKAUPUNKI
Hannonen, Erkki	Kalalokkikuja 19, 23500 UUSIKAUPUNKI
Heinonen, Sanna	Varsojankatu 15, 20460 TURKU
Hännikkälä, Lauri	Märssytie 6 B 11, 23500 UUSIKAUPUNKI
Keskitalo, Lauri	23200 VINKKILÄ
Keskitalo, Tea	23200 VINKKILÄ
Kurki, Pekka	23950 PYHÄRANTA
Käiväräinen, Kati	Salavainen, 23100 MYNÄMÄKI
Laakso, Matti	23600 KALANTI
Laaksonen, Jaakko	Pankkitie 2 C 8, 23600 KALANTI
Laiho, Jari	Vekka 1 G, 23800 LAITILA
Rantanen, Anneli	Takalistontie 354, 21800 KYRÖ
Rintama, Eeva	Mäyhälänkatu 7 B, 23500 UUSIKAUPUNKI
Salminen, Jukka	Ratakatu 8 as 7, 20100 TURKU
Savolainen, Stina	Tammitie 9 B 14, 23500 UUSIKAUPUNKI

NEGATIIVILUETTELO

F 92434-473

Foto: Jyri Saukkonen (J.S.)

Tapio Suhonen (T.S.)

- 92434-435 Ruudut 500-507/200-209 tasossa 1. Kuva idästä. Foto: T.S. Kertomuksen kuva 1 (panoraama).
- 92436-438 Ruudut 500-507/200-209 tasossa 2 (panoraama). Kuva idästä. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 2 (f 92437).
- 92439 Ruudut 500-506/188-195 tasossa 5. Kuva pohjoisesta. Foto: T.S. Kertomuksen kuva 4.
- 92440 Työkuva. Kaivaustyö käynnissä. Taustalla Kodjalan koulun uutta siipiosaa. Kuva lounaasta. Foto: J.S.
- 92441 Veitsen KM 27161:201 isompi katkelma ja veitsi 27161:202 in situ. Veitsestä :202 näkyy vain reuna :201:n isomman katkelman alla. :201:n pienempi katkelma ei ole paljastunut vielä. Kuva koillisesta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 6.
- 92442 Sama. Kuva pohjoisesta. Foto: J.S.
- 92443 Veitsen KM 27161:201 pienempi katkelma ja veitsi 27161:202 in situ, kun :201:n isompi katkelma on otettu pois ja kun :201:n pienempi katkelma on paljastunut. :202:n ruoto ei ole näkyvässä. Kuva koillisesta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 7.
- 92444 Sama. Foto: J.S.
- 92445 Sama. Kuva pohjoisesta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 8.
- 92446 Eläimen hammas KM 27161:299 in situ (kuvan keskellä, kahden kiven välissä). Kuva lännestä. Foto: J.S.
- 92447 Sama. Kuva pohjoisesta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 9.
- 92448 Kilvenkupura KM 27161:310 ja eläimen hampaita 27161:311 kupuran laen vieressä in situ. Hampaiden joukossa olleet eläimen luun kappaleet on luetteloitu numerolla 27161:312. Kuva pohjoisesta. Foto: J.S.
- 92449 Sama. Kuva päältä, kuvassa ylhäällä etelä. Foto: J.S.
- 92450 Sama. Kuva koillisesta. Foto: J.S.
- 92451 Sama. Kuva lounaasta. Foto: J.S.
- 92452 Sama. Kuva luoteesta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 10.
- 92453 Tutkimusavustaja Kirsi Valkama ottaa pois osittain in situ olevia eläimen hampaita KM 27161:311 in situ olevan kilvenkupuran 27161:310 vierestä. Kuva etelälounaasta. Foto: J.S.
- 92454 Keihäänkärki KM 27161:313, josta näkyy vain putki, ja veitsi 27161:314 in situ (molemmat kuvan keskellä). Kuva lännestä. Foto: J.S.

- 92455 Sama. Kuva kaakosta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 11.
- 92456 Sama. Kuva etelästä. Foto: J.S.
- 92457 Kilvenkupura KM 27161:310 asetettuna kivien avulla silmämääräisesti kuta-kuinkin löytöasentoonsa ja -korkeudelleen sekä keihäänkärki 27161:313, josta näkyy vain putki, ja veitsi 27161:314 in situ. Kuva lounaasta. Foto: J.S.
- 92458 Sama. Kuva kaakosta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 12.
- 92459 Sama. Foto: J.S.
- 92460 Keihäänkärki KM 27161:313 kokonaan esiin kaivettuna in situ (kuvan keskellä). Kuva lounaasta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 13.
- 92461 Tutkimusavustaja Kirsi Valkama paljastaa in situ olevia kilvenkupuraa KM 27161:310 ja kupuran laen vieressä olevia eläimen hampaita 27161:311. Kuva etelälounaasta. Foto: J.S.
- 92462 Sama. Foto: J.S.
- 92463 Sama. Kuva lounaasta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 15.
- 92464 Kilvenkupura KM 27161:310 ja eläimen hampaita 27161:311 kupuran laen vieressä in situ (kuvan keskellä). Hampaiden joukossa olleet eläimen luun kappaleet on luetteloitu numerolla 27161:312. Kuva lounaasta. Foto: J.S.
- 92465 Tutkimusavustaja Kirsi Valkama ottaa pois osittain in situ olevia eläimen hampaita KM 27161:311 in situ olevan kilvenkupuran 27161:310 vierestä. Kuva etelälounaasta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 16.
- 92466 Ruudut 500-504/189-195 tasossa 6 eli pohjatasossa. Kuva kaakosta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 5.
- 92467 Ruudut 500-507/200-209 tasossa 3. Kuva idästä. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 3.
- 92468 Tutkimusavustaja Kirsi Valkama ja kaivaja Jaakko Laaksonen kaivavat esiin kuvan keskellä in situ olevaa keihäänkärkeä KM 27161:313. Kuva lounaasta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 17.
- 92469 Keihäänkärki KM 27161:313 kokonaan esiin kaivettuna in situ (kuvan keskellä). Kuva pohjoiskoillisesta. Foto: J.S.
- 92470 Sama. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 14.
- 92471 Helmi KM 27161:357 in situ. Kuva pohjoisesta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 19.
- 92472 Sama. Foto: J.S.
- 92473 Sama. Kuva etelästä. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 18.

DIALUETTELO

Diat 27128- 155

Foto: Jyri Saukkonen

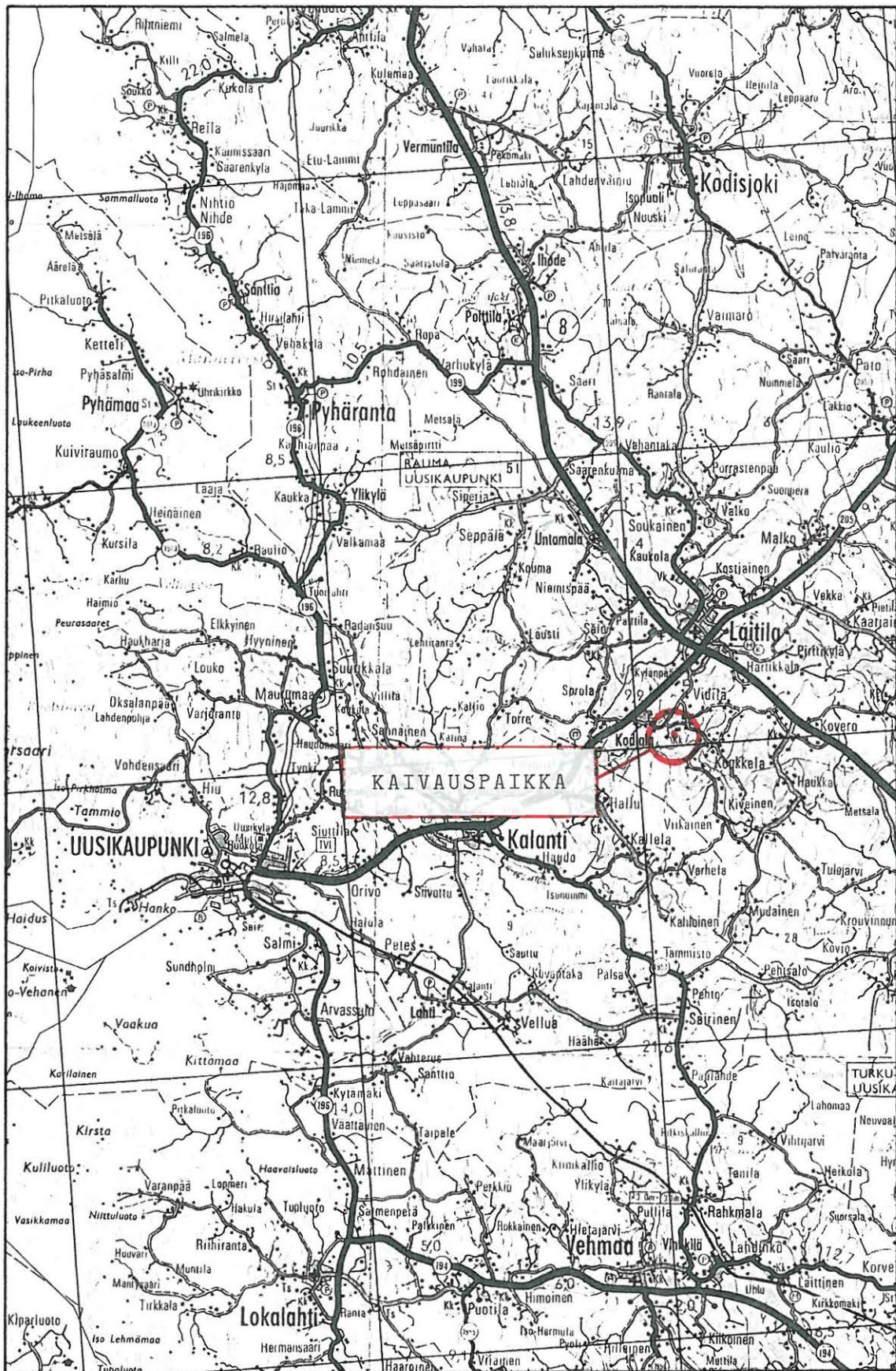
- 27128 Ruudut 500-507/200-209 tasossa 1. Kuva idästä.
- 27129 Ruudut 500-507/200-209 tasossa 2. Kuva idästä.
- 27130 Ruudut 500-507/200-209 tasossa 3. Kuva idästä.
- 27131 Ruudut 500-507/200-208 tasossa 3. Kuva idästä.
- 27132 Ruudut 500-505/188-195 pohjatasossa eli tasossa 6. Kuva itäkaakosta.
- 27133 Veitsen KM 27161:201 isompi katkelma ja veitsi 27161:202 in situ (kuvan keskellä). Kuvassa päällä :201:n isompi katkelma, jonka alta näkyy :202:n reuna. :201:n pienempi katkelma ei ole paljastunut vielä. Kuva koillisesta.
- 27134 Sama. Kuva pohjoisesta.
- 27135 Veitsen KM 27161:201 pienempi katkelma ja veitsi 27161:202 in situ (kuvan keskellä), kun :201:n isompi katkelma on otettu pois ja :201:n pienempi katkelma on paljastunut. :201:n pienempi katkelma on viistossa asennossa :202:n vasemmalla puolella. :202:n ruoto ei ole näkyvissä. Kuva koillisesta.
- 27136 Eläimen hammas KM 27161:299 in situ (kuvan keskellä, kahden kiven välissä). Kuva lounaasta.
- 27137 Sama. Kuva lännestä.
- 27138 Kilvenkupura KM 27161:310 ja eläimen hampaat 27161:311 kupuran laen vieressä in situ (kuvan keskellä). Hampaiden joukossa olleet eläimen luun kappaleet on luetteloitu numerolla 27161:312. Kuva lounaasta.
- 27139 Sama. Kuva luoteesta.
- 27140 Sama. Kuva lounaasta.
- 27141 Keihäänkärki KM 27161:313 ja veitsi 27161:314 in situ (kuvan keskellä). Keihäänkärjestä näkyvissä vain kivien vierestä esiin pistävä putki, jonka oikealla puolella on veitsi. Kuva lännestä.
- 27142 Sama. Kuva lounaasta.
- 27143 Kilvenkupura KM 27161:310 asetettuna kivien avulla silmämääräisesti kutakuinkin löytöasentoonsa ja -korkeudelleen sekä keihäänkärki 27161:313 ja veitsi 27161:314 in situ. Keihäänkärjestä näkyvissä kivien vierestä esiin pistävä putki. Kuva lounaasta.
- 27144 Keihäänkärki KM 27161:313 kokonaan esiin kaivettuna in situ (kuvan keskellä). Kuva lounaasta.
- 27145 Sama. Kuva pohjoiskoillisesta.
- 27146 Sama.

- 27147 Tutkimusavustaja Kirsi Valkama kaivaa esiin in situ olevaa kilvenkupuraa KM 27161:310. Kupuran laen vieressä erottuu osittain paljastettuina eläimen hampaita 27161:311. Kuva eteläkaakosta.
- 27148 Sama. Kuva lounaasta.
- 27149 Sama.
- 27150 Kilvenkupura KM 27161:310 ja kupuran laen vieressä olevat eläimen hampaat 27161:311, joiden joukossa olleet eläimen luun kappaleet on luetteloitu numerolla 27161:312, in situ sekä tutkimusavustaja Kirsi Valkama ottamassa löytöjä pois. Työtä tarkkailee kaivaja Jaakko Laaksonen. Kuva lounaasta.
- 27151 Kilvenkupura KM 27161:310 ja kupuran laen vieressä olevat eläimen hampaat 27161:311, joiden joukossa olleet eläimen luun kappaleet on luetteloitu numerolla 27161:312, in situ sekä tutkimusavustaja Kirsi Valkama ottamassa hampaita pois. Kuva lounaasta.
- 27152 Tutkimusavustaja Kirsi Valkama ja kaivaja Jaakko Laaksonen kaivavat esiin kuvan keskustassa in situ olevaa keihäänkärkeä KM 27161:313. Kuva lounaasta.
- 27153 Sama.
- 27154 Helmi KM 27161:357 in situ (kuvan keskellä). Kuva lännestä.
- 27155 Sama. Kuva lounaasta.

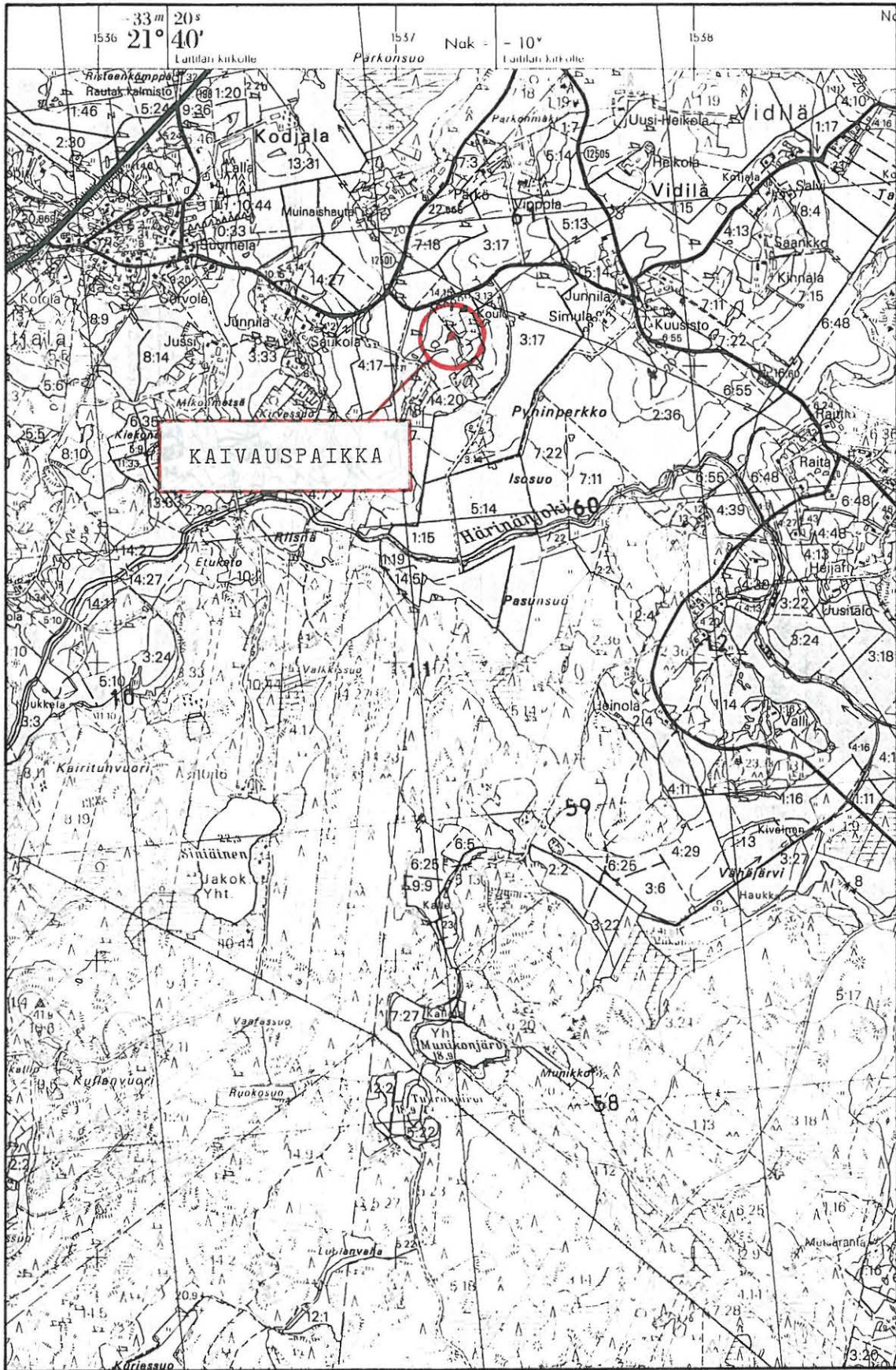
KARTTALUETTELO

Ote Suomen tiekartasta 2, pain. 1977	1:200 000	A4	s. 17
Ote peruskartasta 1131 10 KALANTI, pain. 1984	1:20 000	A4	s. 18
Osayleiskartta	1:500	A4	s. 19
Kaivettujen kerrosten määrä kaivausalueen eri osissa	1:50	A3	s. 20
Ruudut 500-507/200-209: alueet, joissa oli sekundaarista saviperäistä maata ja kaivausruudut, joissa oli sekundaarisia kiviä tason 1 (pintatason) päällä	1:50	A4	s. 21
Ruudut 500-507/200-205, taso 1 (pintataso)	1:50	A4	s. 22
Ruudut 500-506/206-209, taso 1 (pintataso)	1:50	A4	s. 23
Ruudut 500-507/200-205, taso 2	1:50	A4	s. 24
Ruudut 500-506/206-209, taso 2	1:50	A4	s. 25
Ruudut 500-507/200-205, taso 3	1:50	A4	s. 26
Ruudut 500-506/206-209, taso 3	1:50	A4	s. 27
Ruudut 500-506/188-195, taso 4	1:50	A4	s. 28
Ruudut 500-505/188-195, taso 5	1:50	A4	s. 29
Ruudut 500-505/188-195, taso 6 (pohjataso)	1:50	A4	s. 30
Metallinetsimellä löydettyjen löytöjen KM 27161:499-505:n löytökohdat	1:250	A4	s. 31

Karttaliite Jyri Saukkosen kaivauskertomukseen

Karttaliite Jyri Saukkosen kaivauskertomukseen

6750

6749

6748

6747

6746

1536

1537

1538

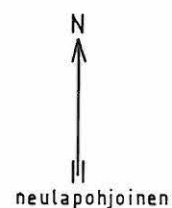
LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI, kalmisto A
 Museovirasto, arkeologian osasto/Jyri Saukkonen 1992
 Osayleiskartta

Mk. 1: 500 25 m

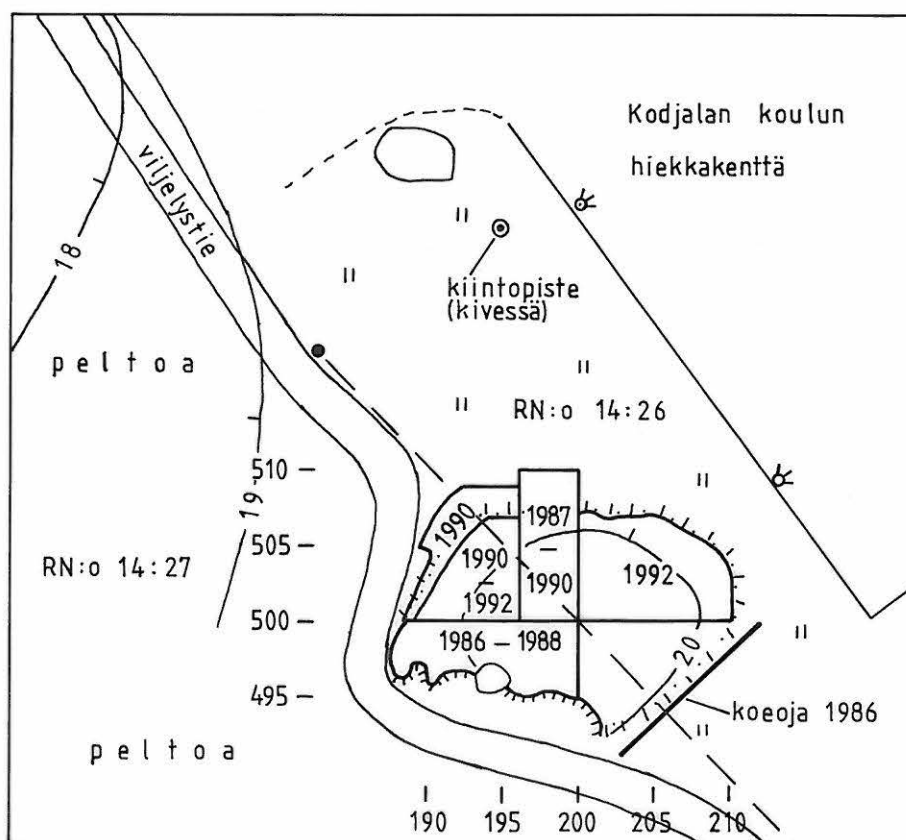
Karttapohjana käytetty osittain yleiskarttaa 1986,
 osittain uusintakartoitettu 1993

Kiintopiste: korkeus 19,93 m mpy/pl. 139

Piirt. J.S.

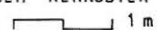

1992	kaivausalue, kaivausvuosi	● — —	rajapyykki ja tilusraja
	kalmistokumpareen eteläpuoliskon hävityksessä 1985 syntynyt profiilileikkaus		heinää kasvavaa maastoa
	kalmistokumpareen jäljellä olevan osan alareuna (merkitty käsivaraisesti)	— 18 —	korkeuskäyrä ja korkeus m mpy
	iso kivi		
⊕	valaisinpylväs		

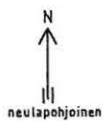
LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI, kalmisto A
 Museovirasto, arkeologian osasto / Jyri Saukkonen 1992

KAIVETTUIJEN KERROSTEN MÄÄRÄ KAIVAUSALUEEN ERI OSISSA

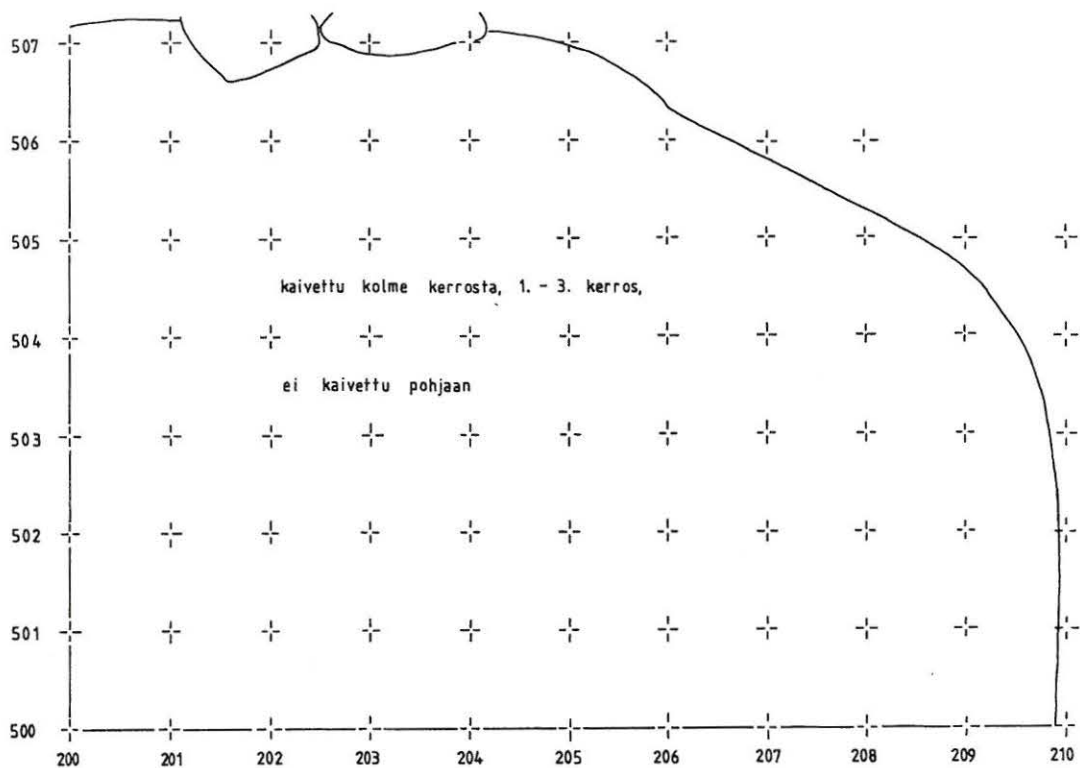
MK. 1:50 1 m

PIIRT. JYRI SAUKKONEN

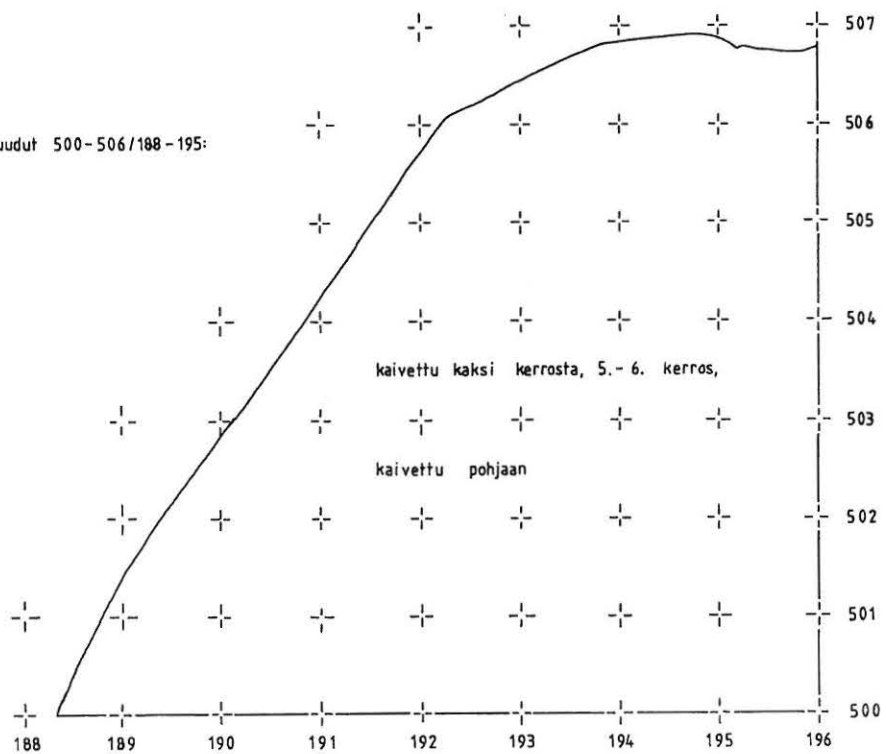
pienennös 65%

Ruudut 500-507/200-209:

Ruudut 500-506/188-195:

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI, kalmisto A

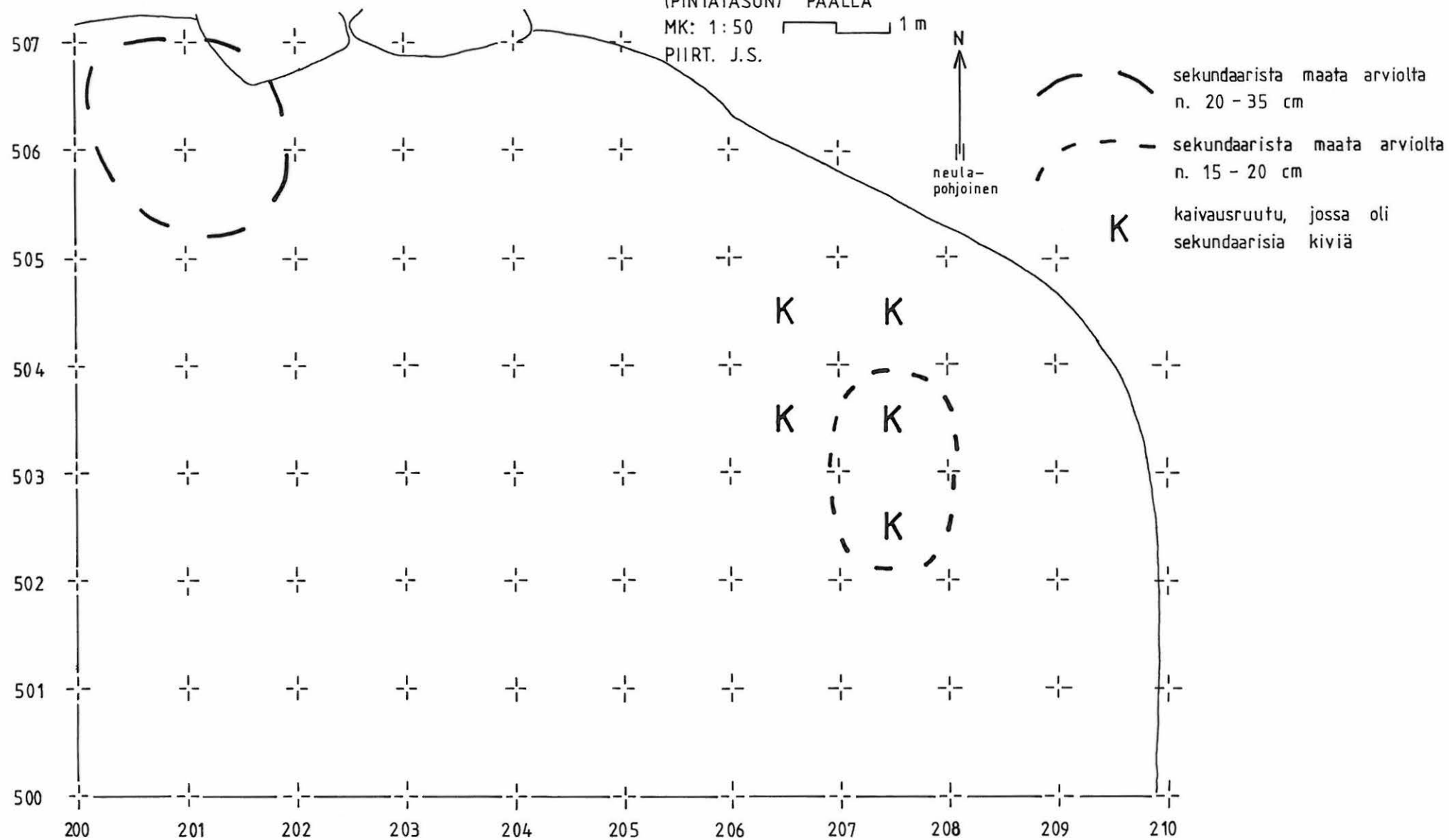
Museovirasto, arkeologian osasto/Jyri Saukkonen 1992

RUUDUT 500 - 507/200 - 209: ALUEET, JOISSA OLI SEKUNDAARISTA SAVIPERÄISTÄ
MAATA JA KAIVAUSRUUDUT, JOISSA OLI SEKUNDAARISIA KIVIÄ TASON 1
(PINTATASON) PÄÄLLÄ

MK: 1:50

1 m

PIIRT. J.S.

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI, kalmisto A

Museovirasto, arkeologian osasto / Jyri Saukkonen 1992

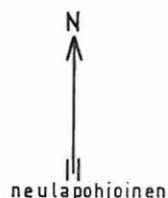
RUUDUT 500-507 / 200-205

TASO 1 (PINTATASO)

MK. 1:50 1m

KP. PL. 139 = 19,93 mmpy

PIIRT. TAPIO SUHONEN

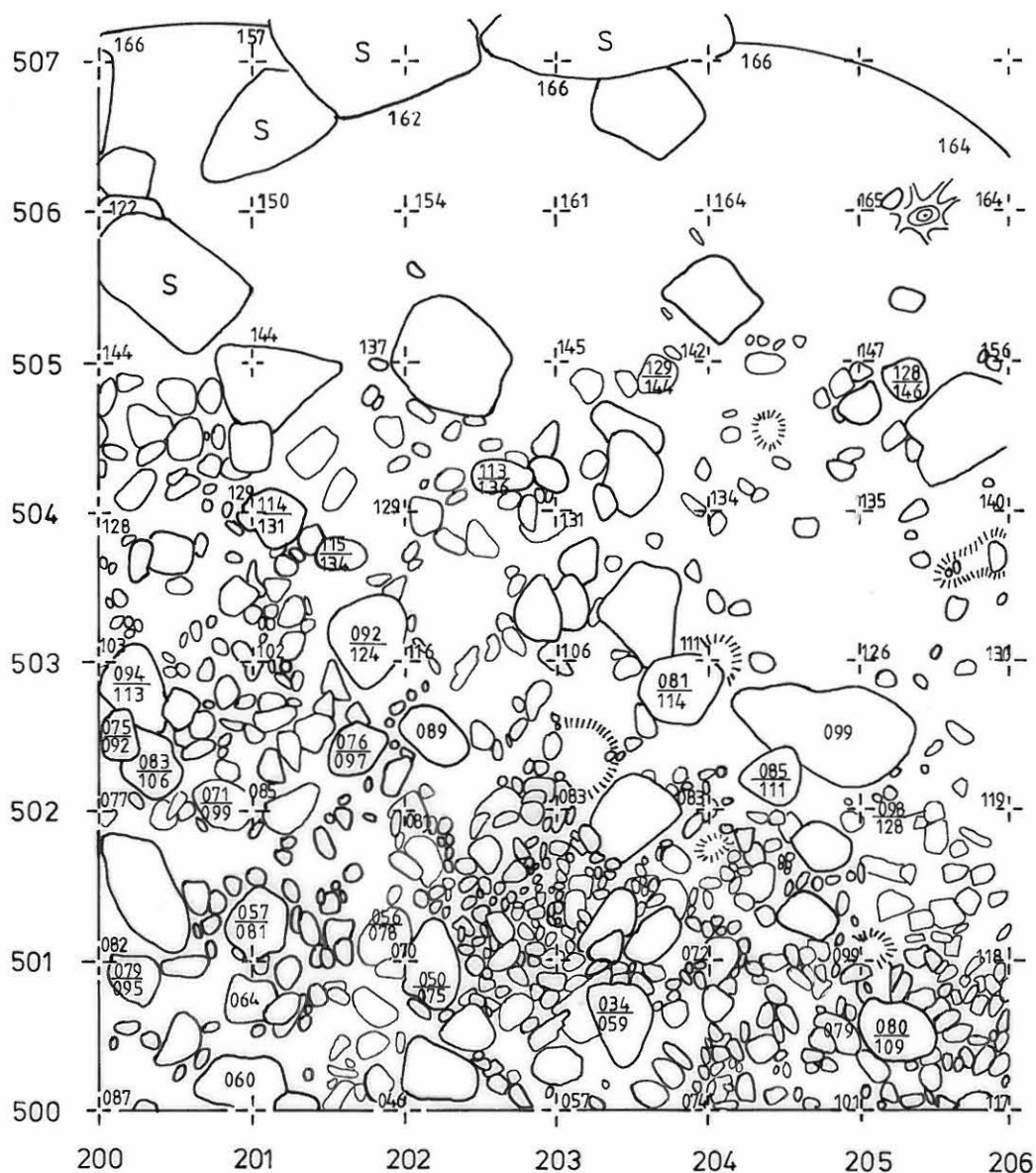

 tumma noensekainen kalmistomaa, joka luontaisen maan sekaista kaivausalueen ja kalmistokumpareen reunaosassa/reunaosan tuntumassa

 luontaisesti mureneva kivi

S sekundaarinen kivi

 kanto

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI, kalmisto A
 Museovirasto, arkeologian osasto / Jyri Saukkonen 1992

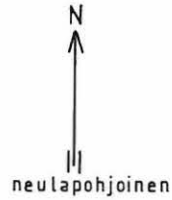
RUUDUT 500-506 / 206-209

TASO 1 (PINTATASO)

MK. 1:50 1m

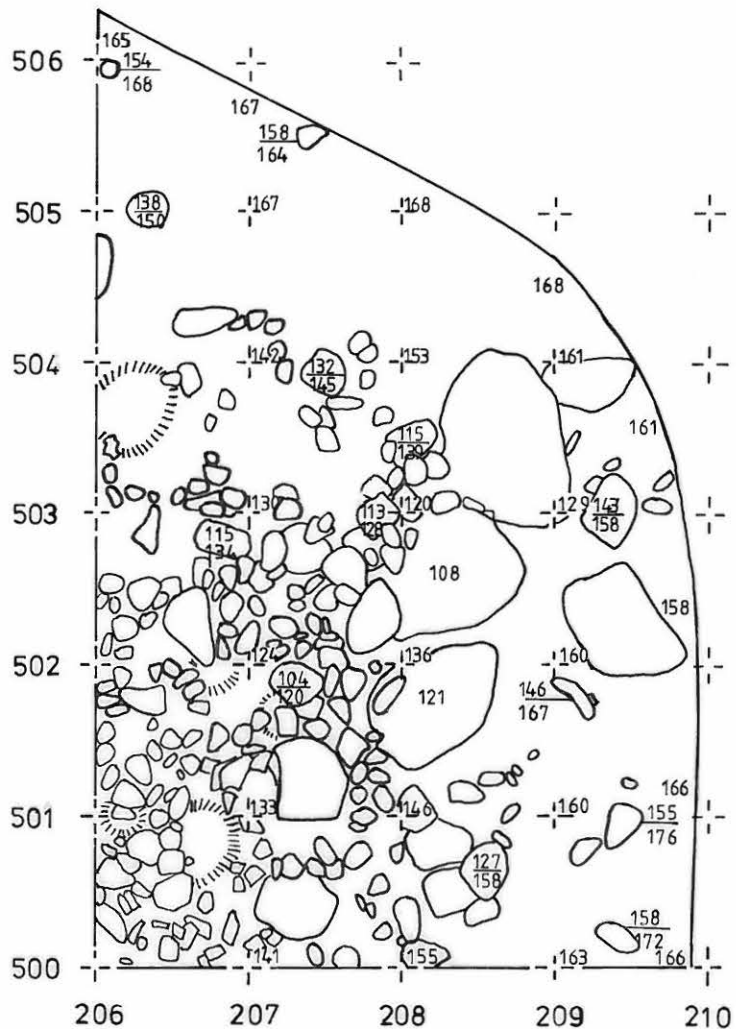
KP. PL. 139 = 19,93 m mpy

PIIRT. TAPIO SUHONEN

 tumma noensekainen kalmistomaa, joka luontaisen maan sekaista kaivausalueen ja kalmistokumpareen reunaosassa/reunaosan tuntumassa

 luontaisesti mureneva kivi

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI, kalmisto A
 Museovirasto, arkeologian osasto/Jyri Saukkonen 1992

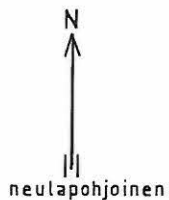
RUUDUT 500-507 / 200-205

TASO 2

MK 1:50 1m

KP. PL. 139 = 19,93 mmpy

PIIRT. TAPIO SUHONEN

 tumma noensekainen kalmistomaa, joka luontaisen maan sekaista kaivausalueen ja kalmistokumpareen reunaosassa / reunaosan tuntumassa

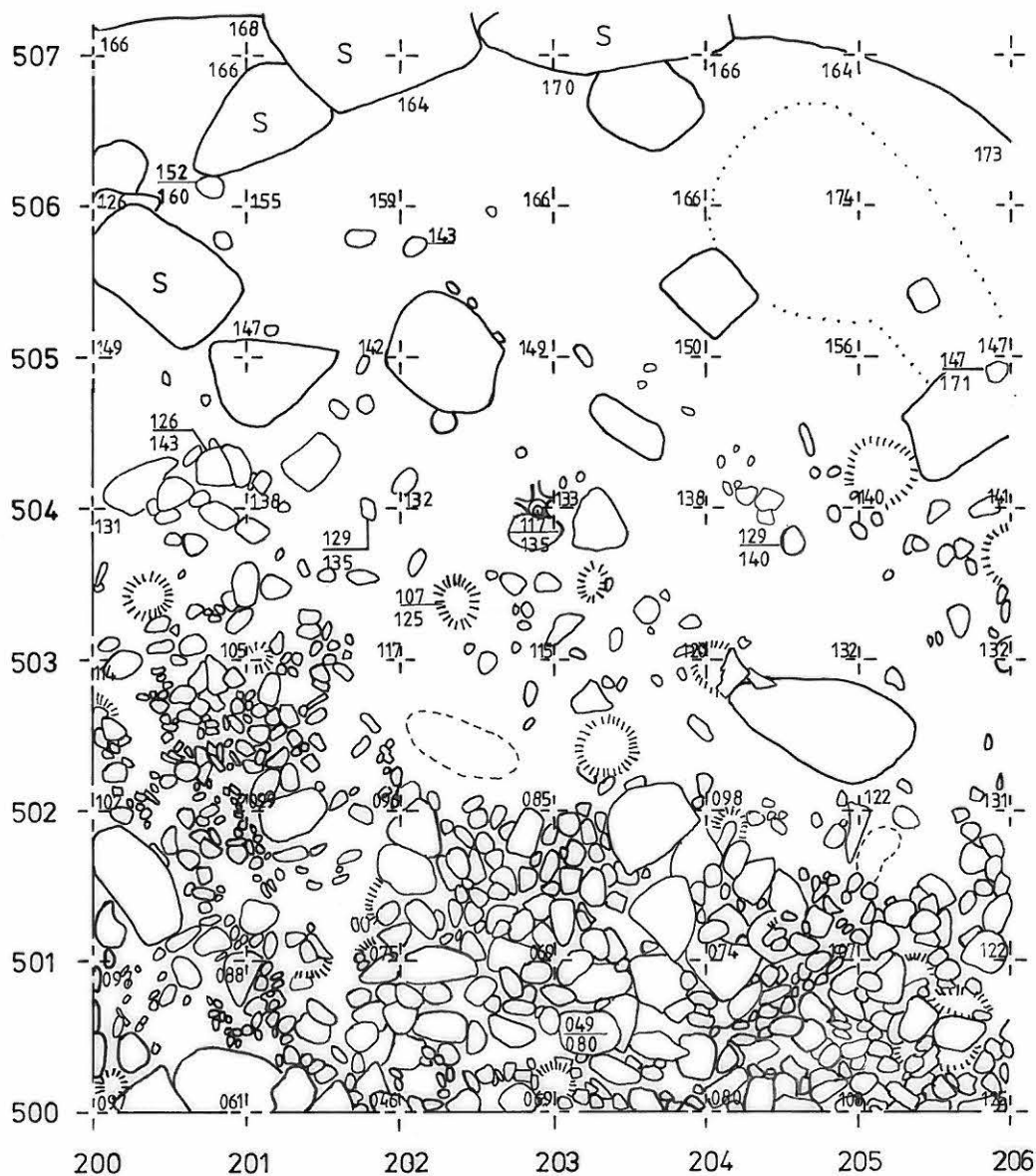
 sekoittunut hiekka

 koskematon pohjamaa

 luontaisesti mureneva kivi

S sekundaarinen kivi

 kanto

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI, kalmisto A
Museovirasto, arkeologian osasto / Jyri Saukkonen 1992

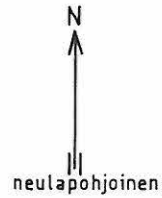
RUUDUT 500-506 / 206-209

TASO 2

MK. 1:50 1m

KP. PL. 139 = 19,93 m mpy

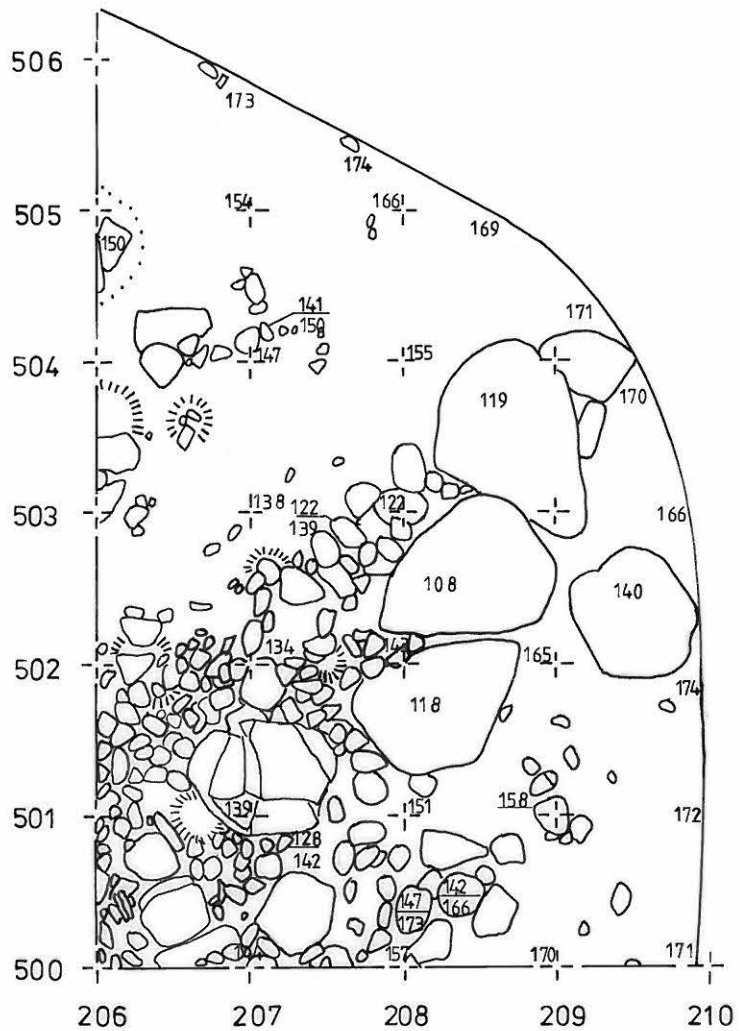
PIIRT. TAPIO SUHONEN

 tumma noensekainen kalmistomaa, joka luontaisen maan sekaista kaivausalueen ja kalmistokumpareen reunaosassa / reunaosan tuntumassa

 sekoittunut hiekka

 luontaisesti mureneva kivi

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI, kalmisto A
 Museovirasto, arkeologian osasto/Jyri Saukkonen 1992

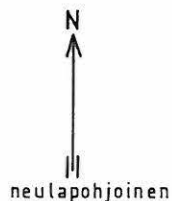
RUUDUT 500-507 / 200-205

TASO 3

MK 1:50 1m

KP. PL. 139 = 19,93 mmpy

PIIRT. TAPIO SUHONEN

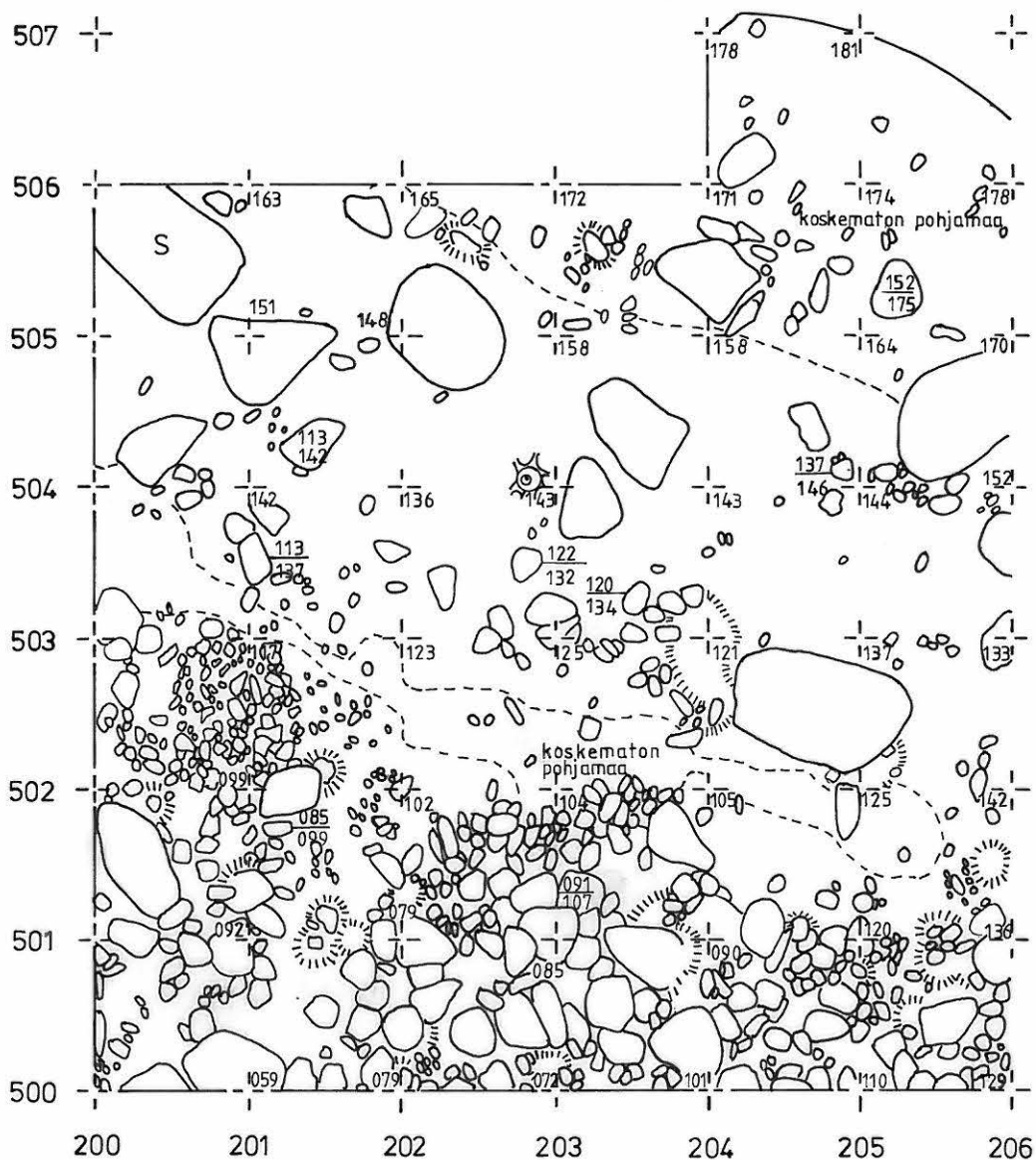

 tumma noensekainen kalmistomaa, joka koskemattoman maan sekaista kaivausalueen luoteiskulmassa/luoteiskulman tuntumassa

 luontaisesti mureneva kivi

S sekundaarinen kivi

 kanto

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI, kalmisto A
Museovirasto, arkeologian osasto / Jyri Saukkonen 1992

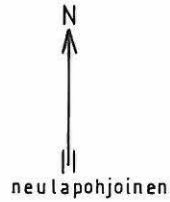
RUUDUT 500-506 / 206-209

TASO 3

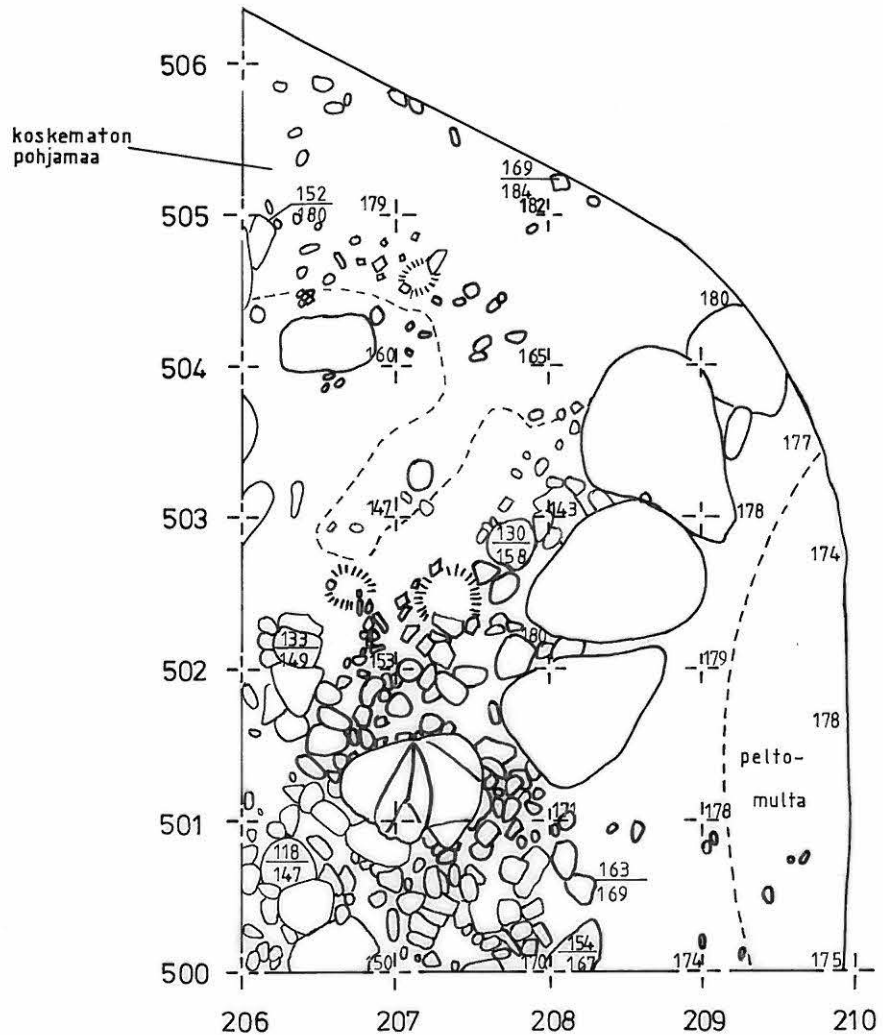
MK. 1:50 1m

KP. PL. 139 = 19,93 m mpy

PIIRT. TAPIO SUHONEN

- tumma noensekainen kalmistomaa
- luontaisesti hajoava kivi
- koskematon pohjamaa

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI, kalmisto A
Museovirasto, arkeologian osasto / Jyri Saukkonen 1992

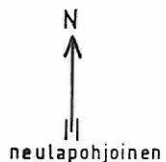
RUUDUT 500-506 / 188-195

TASO 4

MK. 1:50 1m

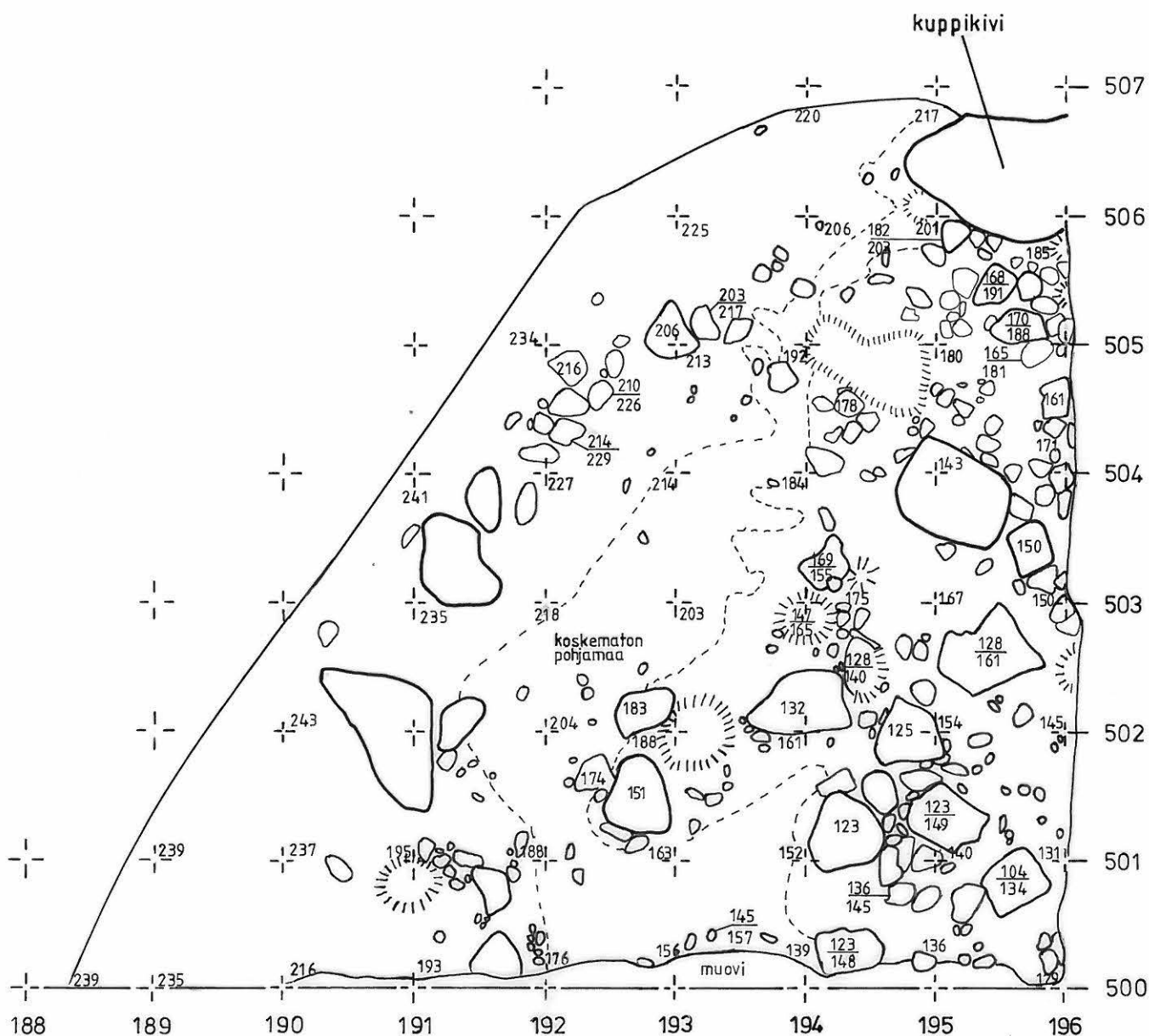
KP.PL. 139 = 19,93

PIIRT. TRYGGVE GESTRIN JA TAPIO SUHONEN (1991-92)

 tumma noensekainen kalmistomaa

 luontaisesti mureneva kivi

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI, kalmisto A
 Museovirasto, arkeologian osasto / Jyri Saukkonen 1992

RUUDUT 500-505 / 188-195

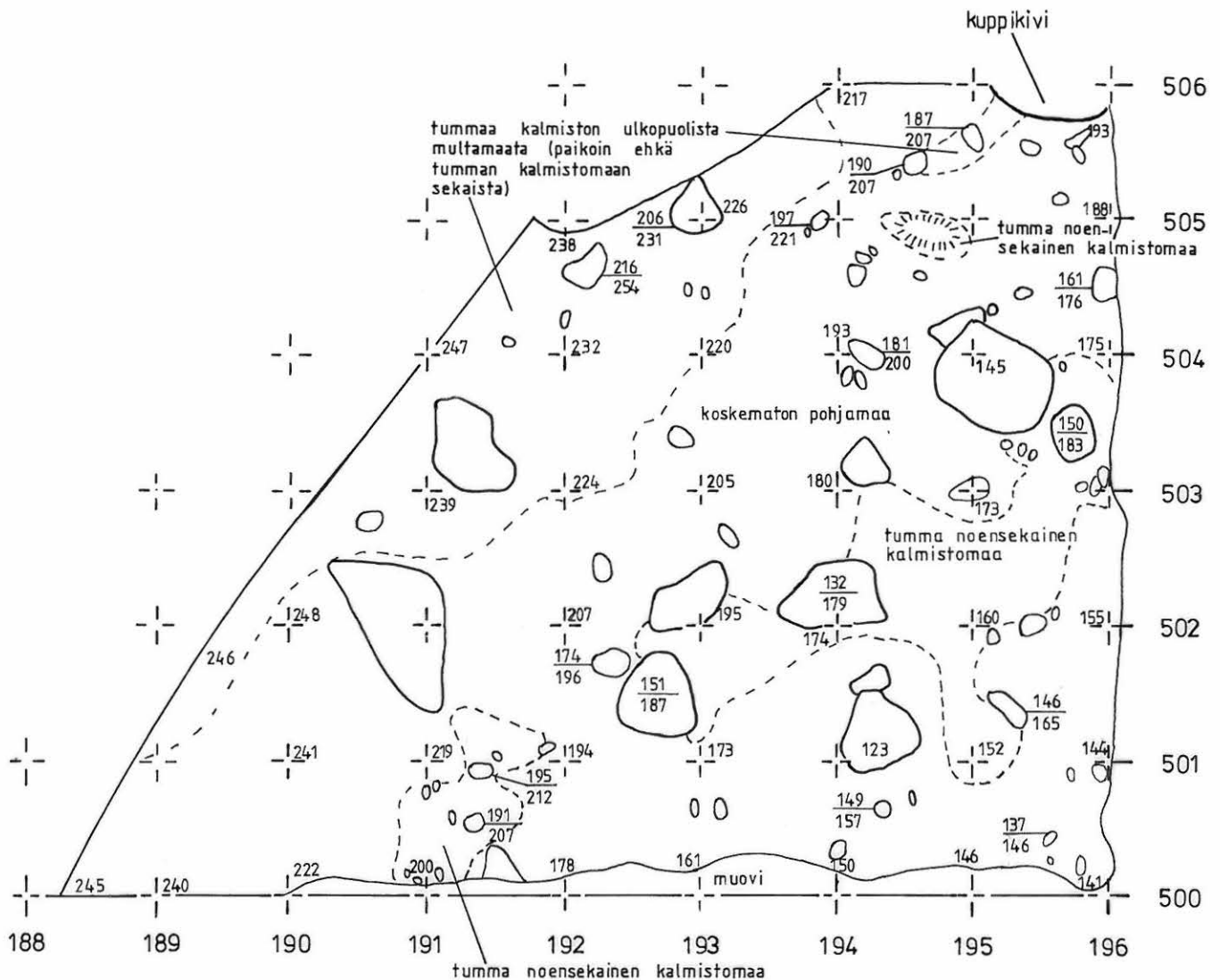
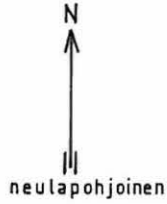
TASO 5

MK. 1:50 1m

KP.PL. 139 = 19,93

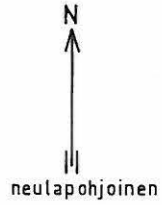
PIIRT. TAPIO SUHONEN

 luontaisesti hajoava kivi

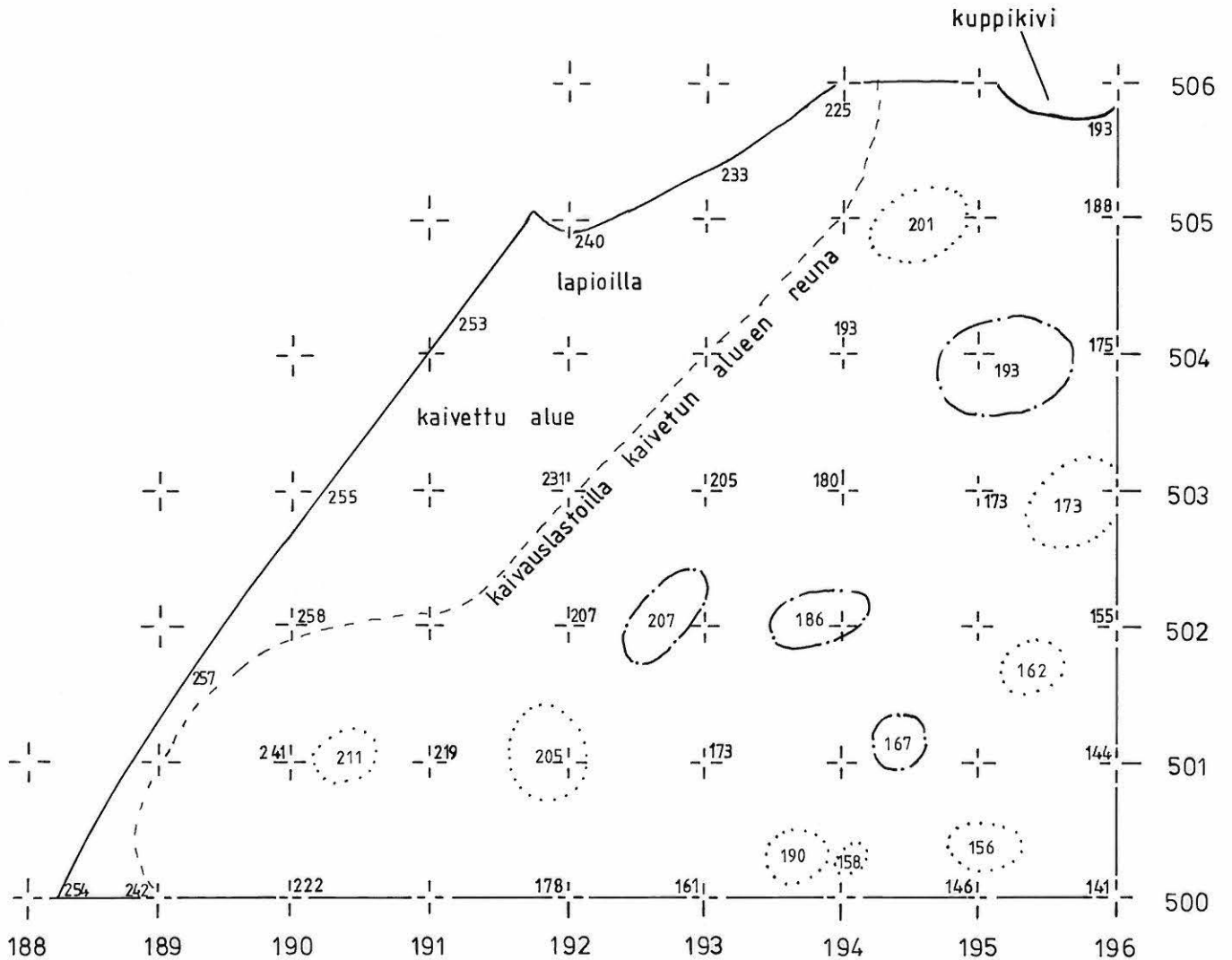

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI, kalmisto A
 Museovirasto, arkeologian osasto / Jyri Saukkonen 1992

RUUDUT 500-505 / 188-195
 TASO 6 (POHJATASO)
 MK. 1:50 1m
 KP.PL. 139 = 19,93
 PIIRT. TAPIO SUHONEN

- pohjaankaivettu tumma läikkä
- kaivettu kivenalusta
- koskematon pohjamaa

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI, kalmisto A

Museovirasto, arkeologian osasto/Jyri Saukkonen 1992

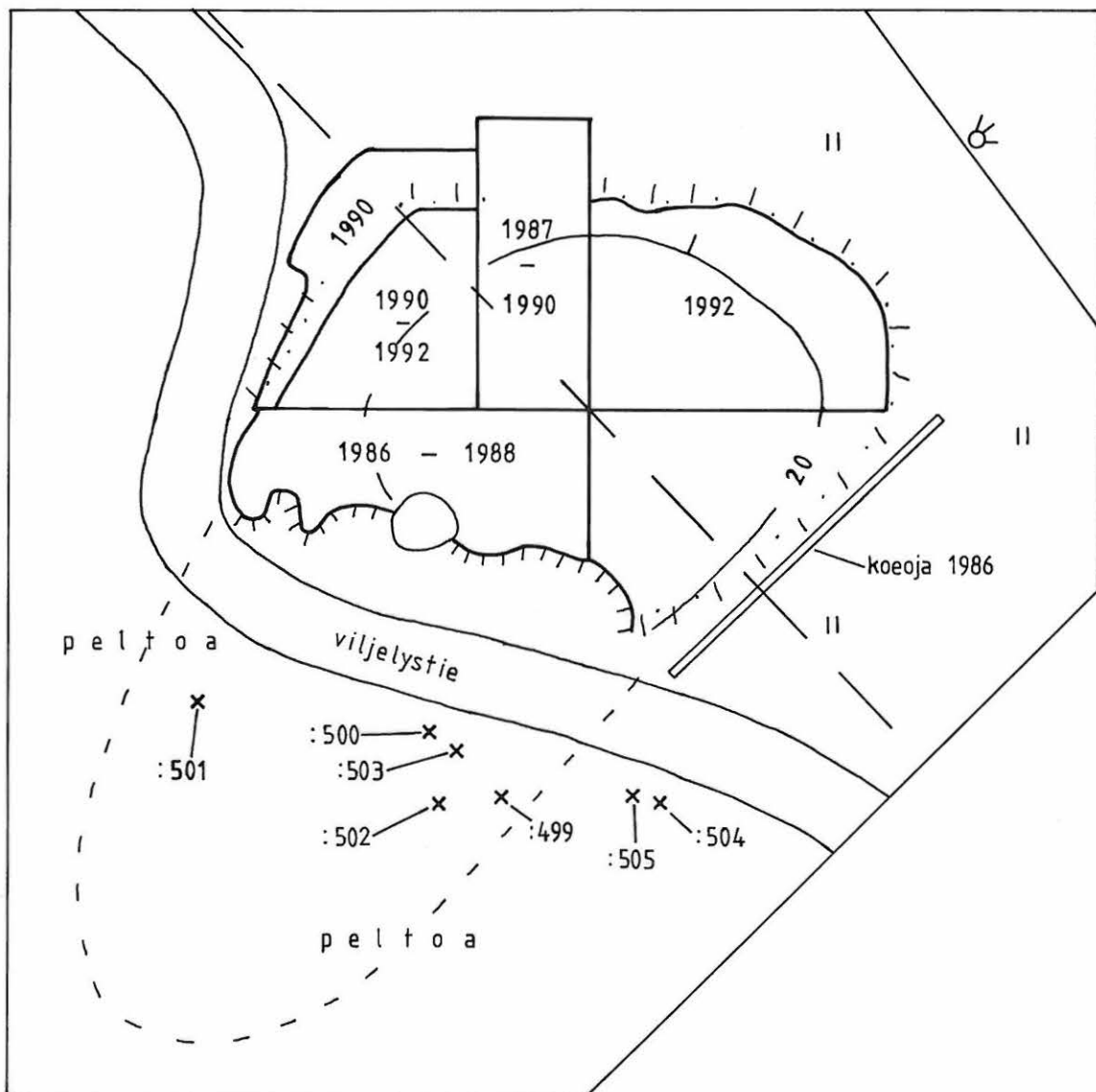
Metallinetsimellä löydettyjen löytöjen KM 27161:499 – 505:n löytökohtat

Mk. 1:250 10 m

Karttapohjana käytetty suurennettua osakopiota osayleiskartasta 1993, kalmistokumpareen 1985 hävitetyn osan arvioitu laajuus merkitty yleiskartan 1986 perusteella

Piirt. J.S.

- N
↑
neulapohjoinen
- :500 — x löytökohta ja löydön alanumero
- - - - - kalmistokumpareen 1985 hävitetyn osan arvioitu laajuus
- ks. muita karttaselityksiä osayleiskartasta

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI
kalmisto A 1992

F 92434

F 92435

Kuva 1. Ruudut 500-507/200-209
tasossa 1. Kuva idästä. Foto: T. S.

F 92437

Kuva 2. Ruudut 500-507/200-
209 tasossa 2. Kuva idästä.
Foto: J. S.

F 92467

Kuva 3. Ruudut 500-507/200-
209 tasossa 3. Kuva idästä.
Foto: J. S.

F 92439

Kuva 4. Ruudut 500-506/188-
195 tasossa 5. Kuva pohjois-
esta. Foto: T. S.

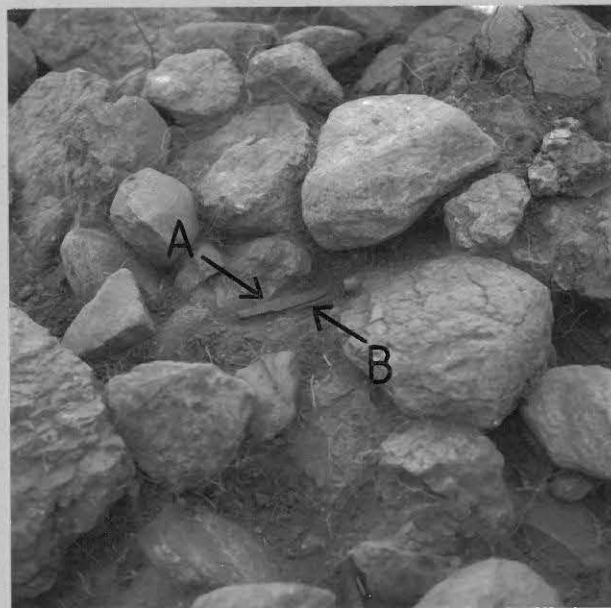
Foto: Jyri Saukkonen (J. S.)
Tapio Suhonen (T. S.)

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI
kalmisto A 1992

F 92466

Kuva 5. Ruudut 500-504/189-195 tasossa 6 eli pohjatasona. Kuva kaakosta.

F 92441

Kuva 6. Veitsen KM 27161:201 isompi katkelma (A) ja veitri 27161:202 (B) in situ. Veitsestä :202 näkyy vain reuna :201:n isomman katkelman alla. :201:n pienempi katkelma ei paljastunut vielä. Kuva koillisesta.

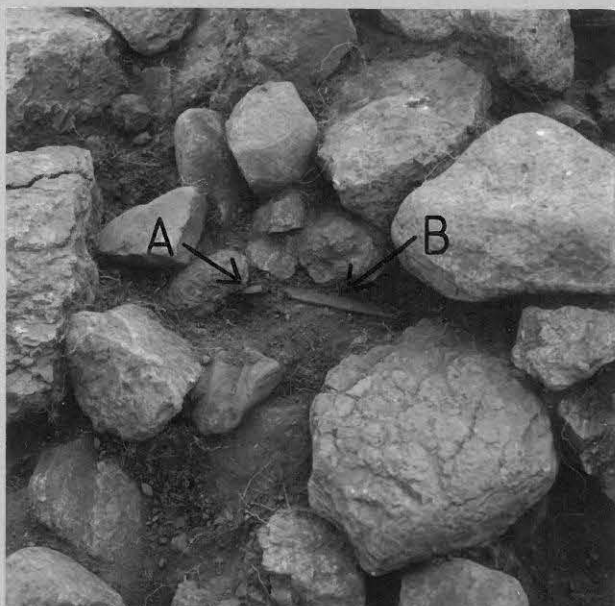

F 92443

Kuva 7. Veitsen KM 27161:201 pienempi katkelma (A) ja veitri 27161:202 (B) in situ, kun :201:n isompi katkelma on otettu pois ja kun :201:n pienempi katkelma on paljastunut. :202:n ruoto ei ole näkyvässä. Kuva koillisesta.

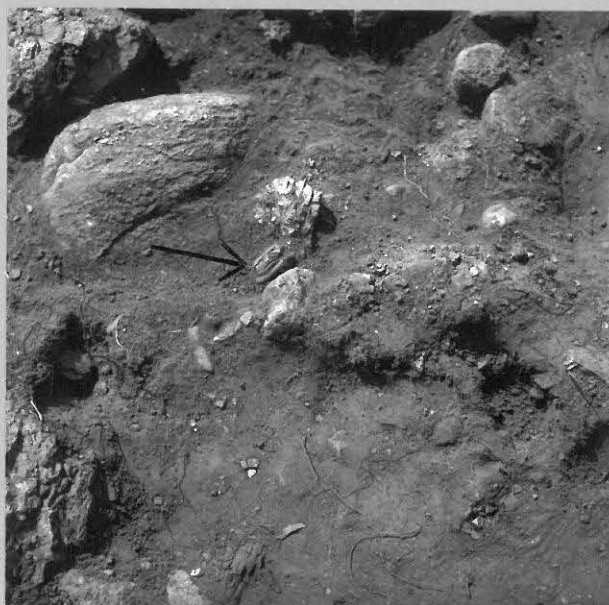
Foto: Jyri Saukkonen

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI
kalmisto A 1992

F 92445

Kuva 8. Veitsen KM 27161: 201
pienempi katkelma (A) ja veitsi
27161: 202 (B) in situ, kun
:201:n isompi katkelma on
otettu pois ja kun :201:n pie-
nempi katkelma on paljastunut.
:202:n ruoto ei ole näkyvässä.
Kuva pohjoisesta.

F 92447

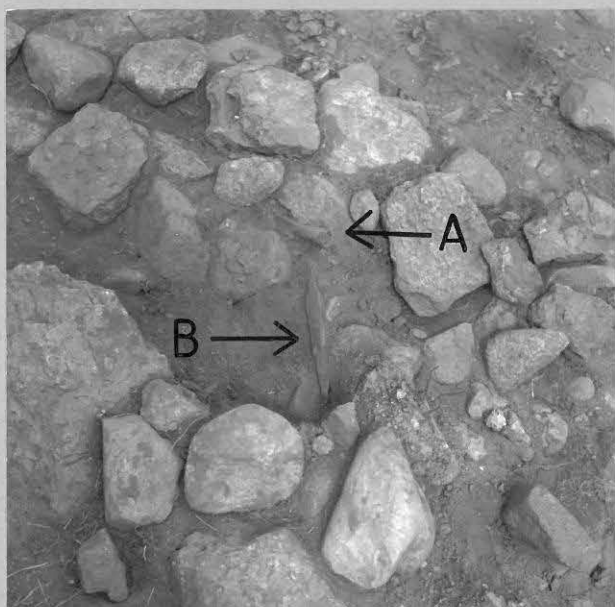
Kuva 9. Eläimen hammas KM
27161: 299 in situ (nuoli).
Kuva pohjoisesta.

Kuva 10. Kilvenkupura KM
27161: 310 ja eläimen hampai-
ta 27161: 311 (nuoli) kupuran
laen vieressä in situ. Hampai-
den joukossa olleet eläimen
luun kappaleet on luetteloi-
tu numerolla 27161: 312.
Kuva luoteesta.

F 92452

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI
kalmisto A 1992

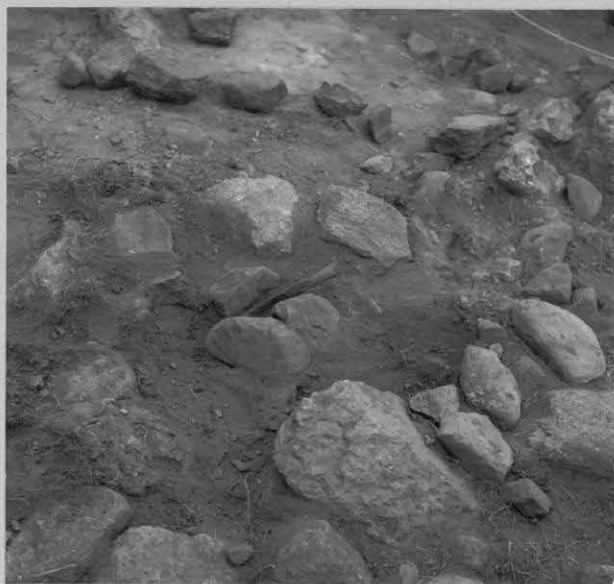
F 92455

Kuva 11. Keihäänkärki KM
27161:313, josta näkyy vain
putki (A), ja veitsi 27161:
314 (B) in situ. Kuva kaakosta.

F 92458

Kuva 12. Kilvenkupura KM 27161:
310 asetettuna kivien avulla sil-
mämääräisesti kutakuinkin löy-
töasentoonsa ja -korkeudelleen
sekä keihäänkärki 27161:313,
josta näkyy vain putki, ja tämän
alla veitsi 27161:314 in situ.
Kuva kaakosta.

F 92460

Kuva 13. Keihäänkärki KM 27161:
313 kokonaan esiin kaivettuna
in situ (kuvan keskellä).
Kuva lounaasta.

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI
kalmisto A 1992

F 92470

Kuva 14. Keihäänkärki KM 27161:313 kokonaan esiin kaivettuna in situ. Kuva pohjoisboillisesta.

F 92463

Kuva 15. Tutkimusavustaja Kirsi Valkama paljastaa in situ olevia kilvenkupuraa KM 27161:310 ja kupuran laen vieressä olevia eläimen hampaita 27161:311. Kuva lounaasta.

F 92465

Kuva 16. Tutkimusavustaja Kirsi Valkama ottaa pois osittain in situ olevia eläimen hampaita KM 27161:311 in situ olevan kilvenkupuran 27161:310 vierestä. Kuva etelälounaasta.

Foto: Jyri Saukkonen

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI
kalmisto A 1992

F 92468

Kuva 17. Tutkimusavustaja
Kirsi Valkama ja kaivaja Jaakko
Laaksonen kaivavat esiin kuvan
keskellä in situ olevaa kei-
häänkärkeä KM 27161: 313.
Kuva lounaasta.

F 92473

Kuva 18. Helmi KM 27161:357
in situ (nuoli). Kuva etelästä.

F 92471

Kuva 19. Helmi KM 27161:357
in situ (nuoli). Kuva pohjoisesta.

Foto: Jyri Saukkonen